

**Obnova zámku a hospodářského dvora
v Rokytnici v Orlických horách**
modul památkové péče

Autor: **Bc. Michaela Hablová**
Vedoucí práce: **prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá**
doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.
Ústav: **15114 Ústav památkové péče**
Semestr: **LS 2019-2020**

OBSAH

4	Zadání diplomové práce
6	Prohlášení autora
8	Předmluva
10	ČÁST 1. ANALÝZA MÍSTA (shrnutí diplomního semináře)
20	ČÁST 2. STAVEBNĚ-HISTORICKÝ PRŮZKUM KROVU ZÁMKU
23	Výkres umístění nálezových situací
24	Sekce A
34	Sekce B
36	Sekce C
42	Sekce D
46	Sekce E
50	Sekce F
56	Sekce G
58	Sekce H
62	Sekce I
66	Sekce J
74	Sekce K
78	Sekce L
84	Sekce M
87	Analytický výkres
88	Analýza vývoje tvaru střechy
90	ČÁST 3. NÁVRH
96	Situace
98	Půdorysy
102	Pohledy
104	Řezy
106	Průvodní zpráva
108	Souhrnná technická zpráva
116	Závěr
118	Seznam použité literatury

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Bc. Michaela Hablová
 datum narození: 9. 5. 1995
 akademický rok / semestr: 2019-2020 / LS
 obor: Architektura a urbanismus
 ústav: 15114 Ústav památkové péče
 vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. akad. arch. Václav Gírsa
 doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.
 téma diplomové práce: Obnova zámku a hospodářského dvora v Rokytnici v Orlických horách
 (modul památkové péče)

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Zadáním je obnova zámku a přilehlého městského parku s pozůstatky zaniklého hospodářského dvora v Rokytnici v Orlických horách. Rokytnice se nachází na okraji CHKO Orlické hory sedmáct kilometrů západně od města Rychnov nad Kněžnou. Zámek je dominantou obce s hlavní fasádou do náměstí a i když je zpřístupněn jen z malé části, přináší do Rokytnice množství turistů. Některé konstrukce a dispozice zámku byly značně poškozeny umístěním střediska Československých státních drah v 60. letech minulého století. Úkolem bude nalézt nové využití některých částí zámku, očistit budovu od nevhodných zásahů 20. století a vytvořit nové budovy na stavební parcele na místě zaniklého hospodářského dvora tak, aby nerušily atmosféru, kterou zámek ve svém okolí vytváří. Důležitou součástí tohoto zadání bude také propojení parku se zámekem a nově vzniklými budovami a vytvoření tak příjemné veřejné oázy v centru obce.

Diplomová práce modulu památkové péče bude obsahovat stavebně historický průzkum krovu a návrh bude výsledky tohoto průzkumu zohledňovat. V návrhu bude kladen důraz na šetrný způsob obnovy objektu a citlivou úpravu okolního prostředí, včetně návrhu novostaveb na místě bývalého hospodářského dvora.

2/ Zadání a konkrétně specifikovaný stavební program

- a) Část SHP
 Provedení stavebně historického průzkumu celého objektu není objemově přiměřené, proto bude proveden podrobný průzkum krovu zámku včetně:
 - nálezových situací popsaných na fotografiích
 - analytického výkresu předpokládaného stáří jednotlivých prvků
 - analýzy vývoje tvaru střechy
- b) Část návrhová
 Návrhová část bude obsahovat:
 - návrh nového využití zámku s citlivou obnovou stavebních konstrukcí
 - návrh nových budov na místě zaniklého hospodářského dvora
 - návrh městského parku, který navazuje na zámek i zaniklý dvůr
 Návrh bude respektovat památkovou hodnotu zámku i okolní zástavby a bude vycházet z analýz z diplomního semináře i z části SHP. Návrh se bude snažit o znovuvytvoření celistvosti místa a vytváření architektonicky soudobého, ale zároveň kontextuálního výrazu.

Stavební program:

Zámek bude sloužit pro stálou expozici historie zámku a Rokytnice, některé části budou sloužit pro dočasné expozice a kulturní příležitosti. Část novostaveb bude plnit funkci ubytovací (tato část může posloužit při kulturních příležitostech, které se budou konat v zámku). Ostatní novostavby budou funkce obytné a komerční. Nový soubor staveb oživi zámek a jeho okolí a vytvoří nové obchodní ohnisko.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

- a) Část SHP
 - Analytický plán stavebního vývoje krovu (1:200)
 - Analýza vývoje tvaru střechy
 - Dokumentace nálezových situací popsaných na fotografiích (budou součástí portfolia).
- b) Část návrhová
 - Výkres širších urbanistických vztahů (1:10000 – 1:25000)
 - Návrhová situace v měřítku (1:500 – 1:1000)
 - Půdorysy, řezy, pohledy (1:100 – 1:250)
 - Vybrané architektonické detaily (1:10 – 1:20)
 - Vizualizace (exteriéru a interiéru, cca šest záběrů)
 - Průvodní zpráva v obvyklém členění a rozsahu (zadání, širší vztahy, stavební program, kapacity a provozy, technická infrastruktura, architektonické a konstrukční řešení)

Veškeré části diplomního projektu budou odevzdány dle dané vyhlášky, tj. portfolio dva výtisky, CD s projektem, prohlášení diplomanta, zadání, plachty ve formátu A1 na výstavu diplomových prací.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu

Fyzický model zámku, zahrady a obnoveného hospodářského dvora (1:100 – 1:500)

Datum a podpis studenta

20.02.2020

Datum a podpis vedoucího DP

24.02.20

Datum a podpis děkana FA ČVUT

10.3.2020

registrováno studijním oddělením dne

24.2.2020

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Michaela Hablová AR 2019/2020, LS NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ) OBNOVA ZÁMKU A HOSPODÁŘSKÉHO DVORA V ROKYTNICI V ORLICKÝCH HORÁCH (AJ) RENEWAL OF THE CHATEAU AND THE FARMYARD IN ROKYTNICE V ORLICKÝCH HORÁCH JAZYK PRÁCE:	
Vedoucí práce: Ústav: Oponent práce:	prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Gírsa doc. Ing. Michaela Tykl, Ph. D. 15114 Ústav památkové péče Ing. arch. Karel Kuča
Klíčová slova (česká):	Rokytnice, zámek, hospodářský dvůr, hotel, bytový dům, zámecká zahrada, park, krov, barokní, zřícenina, obnova, revitalizace
Anotace (česká):	Diplomová práce se zabývá obnovou hospodářského dvora a určením funkčního využití zámku a zámeckého parku v Rokytnici v Orlických horách. Celý areál je součástí městské památkové zóny a zámek je nemovitou kulturní památkou. Práce má tři části: v první části jsou zpracovány analýzy zámku a jeho okolí, druhá část se věnuje stavebně-historickému průzkumu raně barokního krovu zámku a třetí částí je architektonický návrh zámeckého parku novostaveb na místě zaniklého hospodářského dvora.
Anotace (anglická):	This diploma thesis looks into a renewal of a farmyard and the determination of new functions of the chateau and public park in Rokytnice v Orlických horách. The site is a part of the conservation area of the town and the chateau is a listed building of the cultural heritage. The thesis is divided into three parts: in the first part there is a description of the chateau and its surroundings, the second part is dedicated to the historical and constructional exploration of the roof of the chateau, and in the third part there is developed a design of the public park and new builds which are located in the site of the former farmyard.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 27. května 2020

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

PŘEDMLUVA

Tak jako spoustu jiných památek, i zámek v Rokytnici v Orlických horách utrpěl spoustu ran po konci druhé světové války. Zámek, jakožto symbol feudalismu, již nebyl ideologicky žádaný, a proto byly využity jeho prostory čistě účelně Československými státními drahami. V Rokytnici sice úpravy nebyly tak brutální, jako v jiných českých zámcích, ale i tak se provedlo několik nevhodných zásahů, které bude nutné napravit i kvůli špatnému technickému stavu budovy, který tyto nové zásahy způsobily. Mobiliář se samozřejmě nedochoval. Po pádu komunistického režimu byl zámek opuštěn, což jen přispělo postupné degradaci jeho konstrukci.

Zámek měl ale velké štěstí, protože si v roce 2011 našel nového majitele, který je zapálený do jeho opravy. Zámek je postupně navracen do původní podoby z 19. století a zpřístupňován veřejnosti. Budoucnost zámku je tedy v dobrých rukou.

Mnohem horší je osud budov hospodářského dvora. Dvě ze tří zanikly a jedna se dochovala jen ve formě zříceniny. Zachovalé jsou pouze kamenné zdi s otvory, které se na několika místech bortí. V nejzápadnější části už zdi nedosahují ani po pás, patrně byly postupně rozebrány. Ve zřícenině rostou trávy a nálety dřevin mezi starými matracemi a pneumatikami. V místě západní budovy, přímo vedle ruiny jsou postaveny garáže z trapézového plechu. Má smysl torzo staré hospodářské budovy zachovat? Pod nánosy špíny je někdy těžké vidět krásu věcí, věřím ale, že po očištění a zajištění zdi vznikne uvnitř zříceniny příjemné a romantické místo, kde budou obyvatelé Rokytnice rádi trávit svůj volný čas, a zároveň se zachová odkaz na dobu, kdy zámek v Rokytnici nejvíce vzkvétal. Novostavby a komunitní zahrada navíc vdechnou tomuto místu znovu život.

ZEMĚPISNÉ UMÍSTĚNÍ A DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

Město Rokytnice v Orlických horách (dále Rokytnice) se nachází na severovýchodě státu, v okrese Rychnov nad Kněžnou (kraj Královehradecký). Je součástí Podorlické pahorkatiny, která volně přechází v Orlické hory. Katastrální výměra města je 40,19 km² a nachází se v nadmořské výšce od 472 m. n. m. do 950 m. n. m.²

Obci prochází silnice II. třídy, ale jelikož se Rokytnice nachází na úpatí hor, není dopravní zatížení velké.

Do Rokytnice vede z Rychnova nad Kněžnou přes Pěčín železnice. Rokytnice není průjezdná, trať zde končí³. Veřejná doprava je zde zajištěna také autobusy. Přímo se lze dostat autobusem do Rychnova nad Kněžnou, Vamberka, Žamberka a do Hradce Králové. Veřejná doprava je pro Rokytnici dostačující.

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

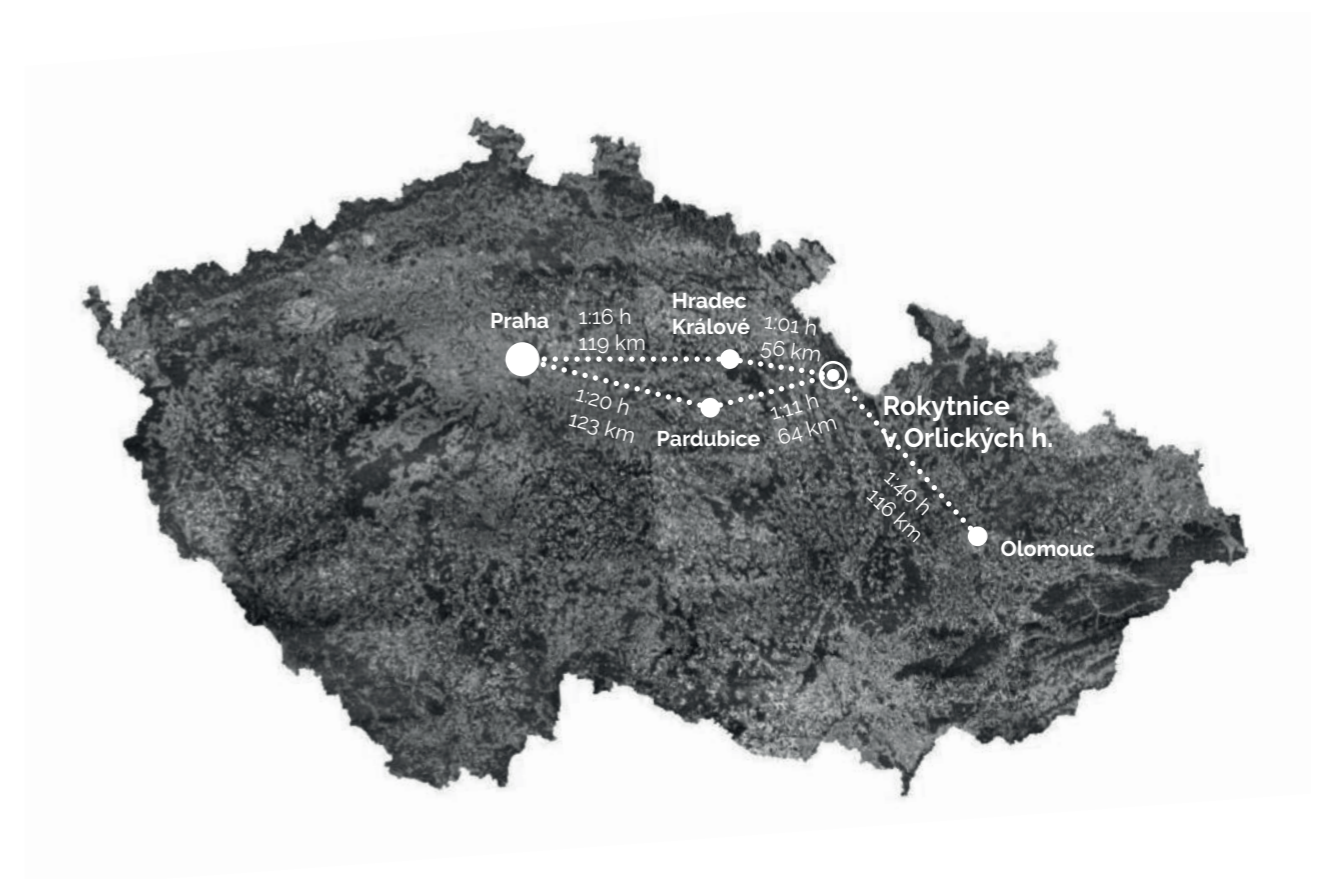
Nejvyšší vrchol Rokytnicka je Anenský vrch (992,4 m. n. m.), který je asi 8,5 km vzdálený od Rokytnice.

Povrchové vody zde spadají do povodí Labe. Hlavní tok, který odvodňuje Rokytnici je Rokytenka, která zásobuje v Rokytnici několik rybníků. Rokytnice nemá příliš vydatné a stabilní zásoby podzemní vody, které značně reagují na intenzitu srážek.

Krajina na Rokytnicku je svažité, z většiny zemědělsky využívána a zčásti lesnatá.

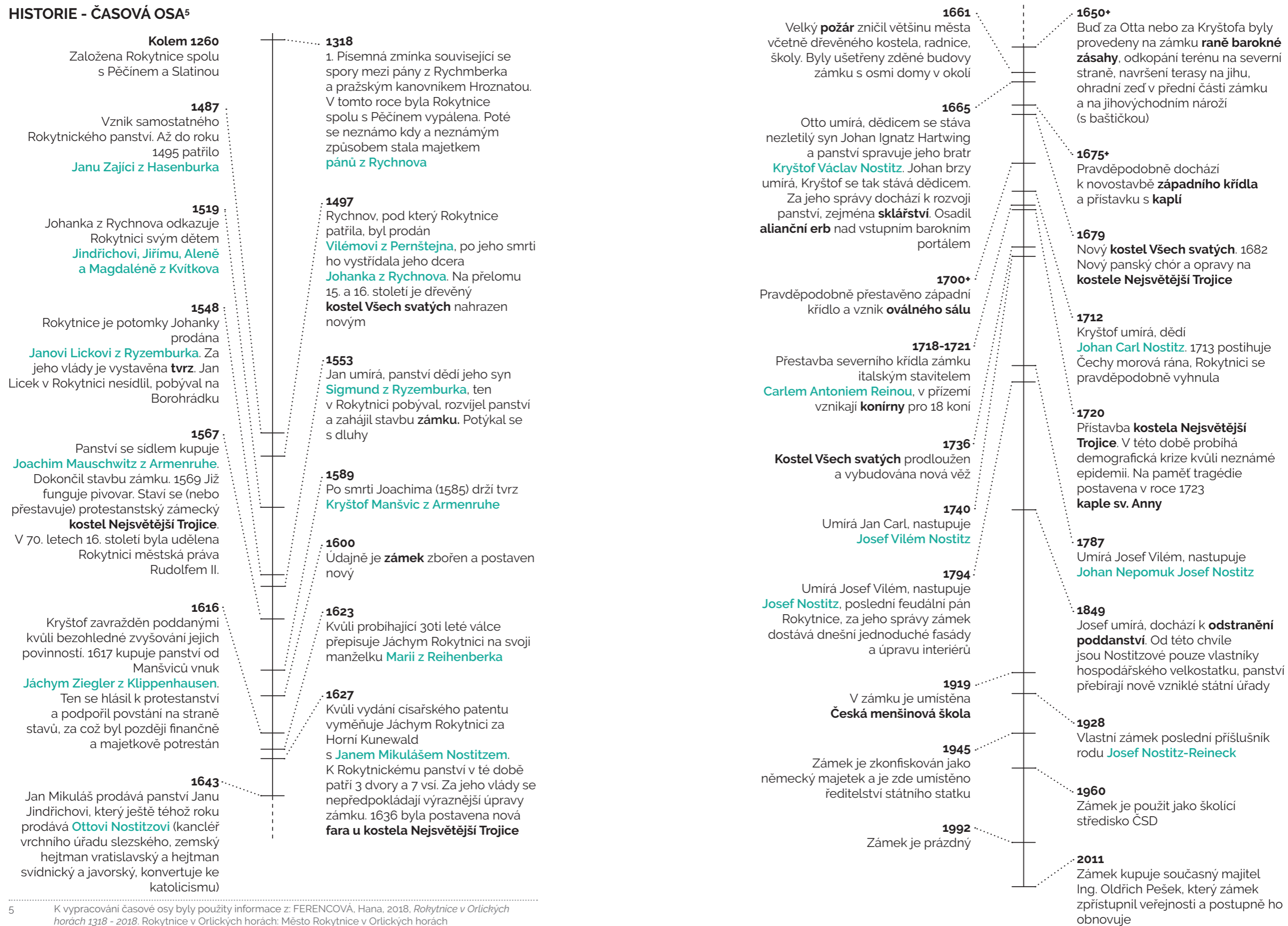
Část obce včetně zámku spadá do CHKO Orlické hory, údolí mezi Rokytenkou a Hvězdám je přírodní památkou se vzácnými ekosystémy a druhy. V okolí Rokytnice se také vyskytuje evropsky významná lokalita Zdobnice-Říčka a několik cenných rašeliníšť.⁴

- 1 Rokytnice v Orlických horách [online], wikipedie
- 2 HOLEDOVÁ, 2018
- 3 Strategický plán města Rokytnice v Orlických horách pro období 2018 - 2025 [online], Oficiální stránky města Rokytnice v Orlických horách
- 4 POKORNÝ, 2018

Okolní obce
zdroj mapového podkladu: <https://geportal.cuzk.cz/geoprohlizec/?wmcid=2012>, únor 2020

HISTORIE - ČASOVÁ OSA⁵

5 K vypracování časové osy byly použity informace z: FERENCOVÁ, Hana, 2018, *Rokytnice v Orlických horách 1318 - 2018*. Rokytnice v Orlických horách: Město Rokytnice v Orlických horách

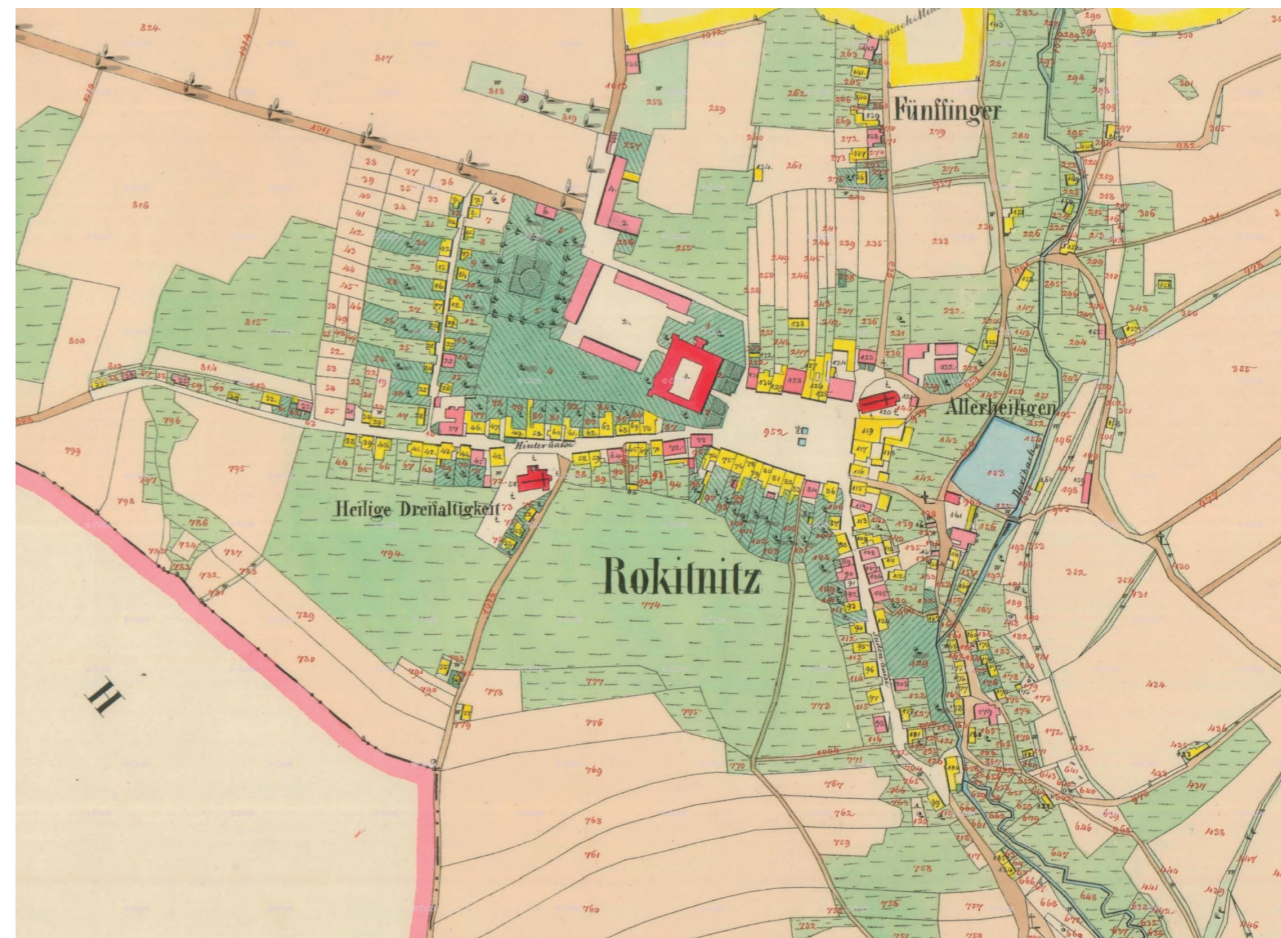
Pohled z věže kostela Všech svatých 1907
Zdroj: <http://www.zamek-rokytnice.cz/zamek-okolo-roku-1907-od-namesti/>, únor 2020

Vyobrazení kolem roku 1770
Zdroj: <http://www.zamek-rokytnice.cz/zamek-kolem-roku-1770-pohlednice-alt-rokitnitz/>, únor 2020

Portál zámku 1904; Zdroj: <http://www.zamek-rokytnice.cz/zamek-okolo-roku-1904-vstupni-portal/>, únor 2020

Stabilní katastr
zdroj mapového podkladu: <https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>, únor 2020

Současné ortofoto s vyznačenou památkovou zónou a jednotlivými památkami
zdroj mapového podkladu: <https://geportal.cuzk.cz/geoprohlizec/?wmcid=2012>, únor 2020

Indikační skica ke stabilnímu katastru
zdroj mapového podkladu: <https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>, únor 2020

VEŘEJNÁ VYBAVENOST A PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI

Zemědělství je orientováno na živočišnou výrobu, nachází se přirozeně na periférii obce. V Rokytnici se nenachází žádná velká průmyslová zóna.

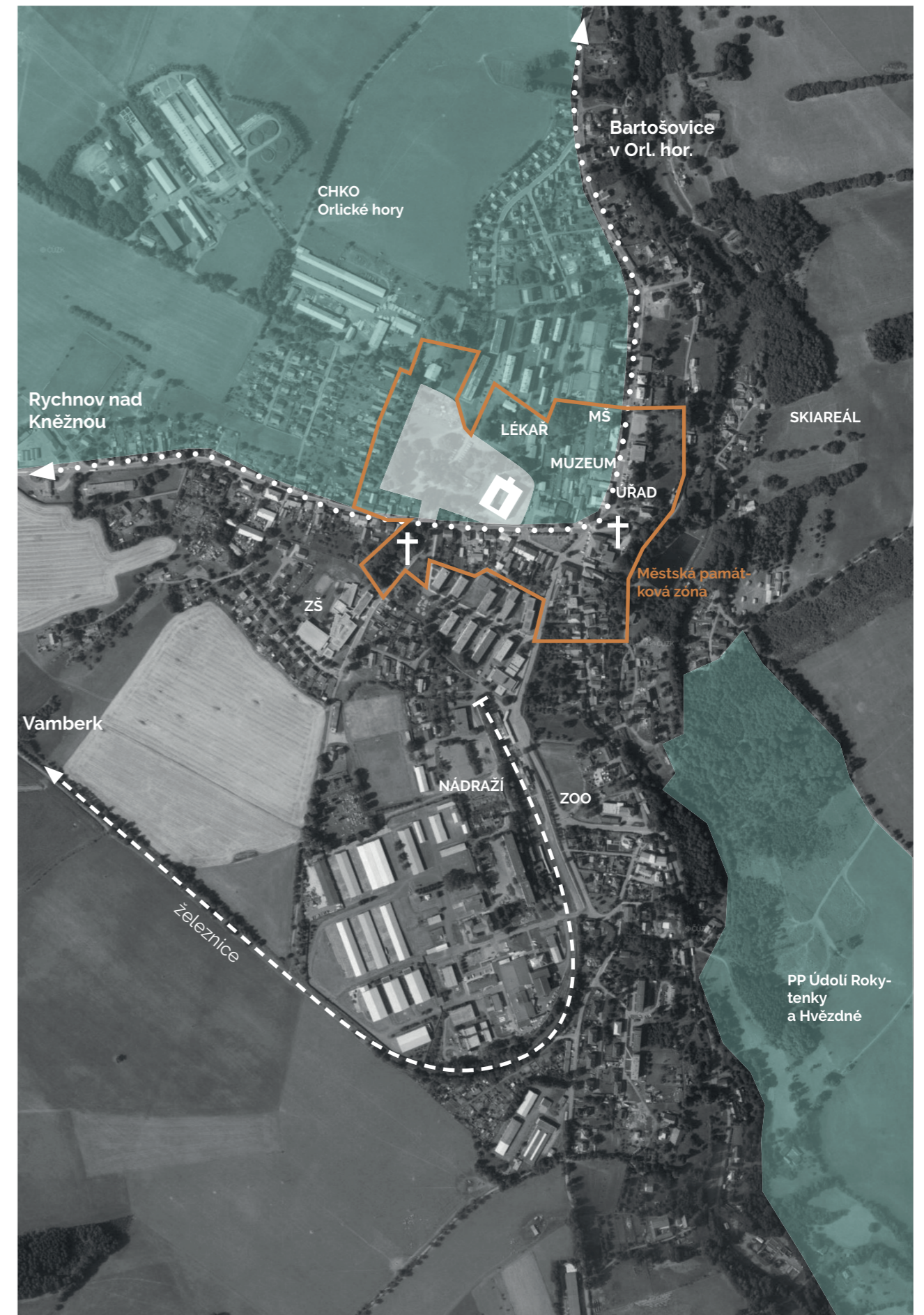
Služby se nacházejí nejhojněji kolem náměstí T. G. Masaryka, najdeme zde obchody, poštu, informační a kulturní středisko s knihovnou, městský úřad, policii, pediatrii a hotel a restauraci.

Obec má mateřskou i základní školu a dostatek dětských hřišť. Nachází se zde také minizoo.

Orlické hory přinášejí obci dostatek turismu i sportovních příležitostí, obcí vede několik cyklostezek a turistických tras, přímo na obec navazuje přírodní památka u potoka Rokytenka a na východě obce se nachází malý ski-areál. Kromě přírodních sportovišť jsou v Rokytnici také tenisové kurty, minigolf, sportovní hala a koupaliště.

Rokytnice disponuje 29 ubytovacími zařízeními (penziony, apartmány i hotely) s celkovou kapacitou asi 600 lůžek⁶. V obci ale chybí luxusnější ubytování (hotely mají maximálně tři hvězdy).

⁶ *Strategický plán města Rokytnice v Orlických horách pro období 2018 - 2025* (online). Oficiální stránky města Rokytnice v Orlických horách

Výkres širších vztahů
zdroj mapového podkladu: <https://geoportál.cuzk.cz/geoprohlizec/?wmcid=2012>, únor 2020

ČÁST 2.
STAVEBNĚ-HISTORICKÝ PRŮZKUM
KROVU ZÁMKU

Pod vedením: doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

CELKOVÝ POPIS KROVU

Krov je velice vrstevnatý a rozdělený do dvou etáží (první nad vaznými trámy, druhá nad hambalky). největší část krovu je patrně raně barokní. Celý krov (až na část nad oválným sálem, kaplí a arkádovou chodbou) je dodatečně podepřený středovou stolicí. Impozantní je pozdější krov s věšadly (ze začátku 18. století)⁷ nad oválným sálem a rošt, který vynáší dřevěnou klenbu.

Po stavebně technické stránce krov není v nejlepším stavu. Některé prvky jsou masivně napadeny dřevomorkou a tím dochází k odpadnutí či poklesu prvku - samozřejmě nejvíce kolem komínů a v úžlabích. Tyto prvky je potřeba co nejdříve nahradit.

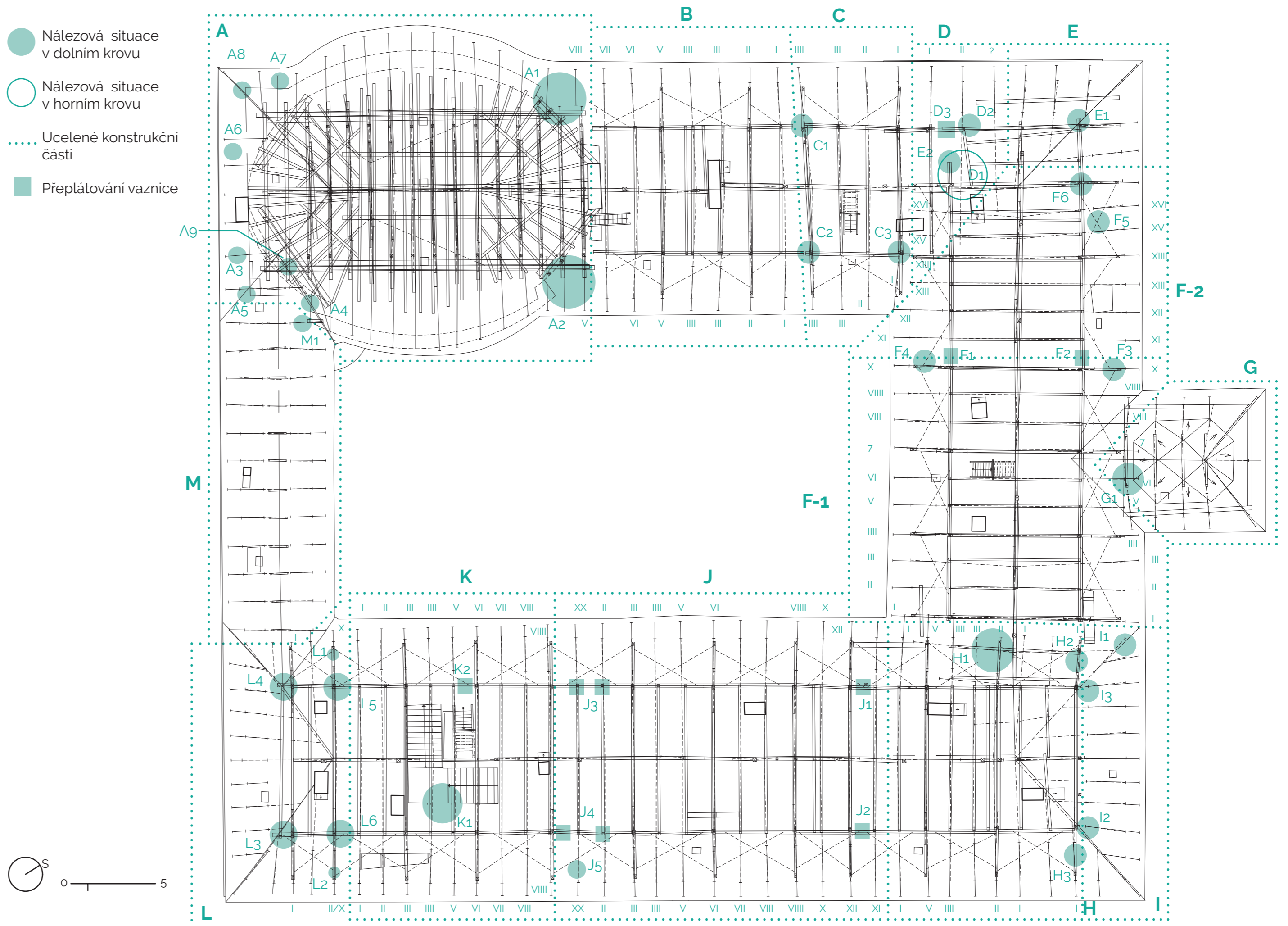
DOKUMENTACE ČÍSLOVÁNÍ TESAŘSKÝCH PRVKŮ

Číslování krovu nám může pomoci pochopit postup výstavby jednotlivých částí. Nápomocný nám může být i rukopis číslování, pokud čísla vypadají jinak, může se jednat o jinou stavební etapu, ale také například o číslování více tesařů v jedné etapě.

Některá čísla byla přerušena (například patní vzpěrou), stejně tak některé druhotně zkrácené prvky mohly mít číslo na dnes již neexistujícím konci, absence čísla tedy neznámá, že prvek nemohl původně zapadat do plánované konstrukční sestavy.

Číslování krovu nad oválným sálem jsem nedokumentovala, předpokládá se, že byl postaven v jedné etapě. Tesařské prvky nad sekci M a G nejsou číslovány.

⁷ KUBEŠ, 2008

SEKCE A

Krov a dřevěná klenba nad oválným sálem jsou ze začátku 18. století⁸ (podle korespondence mezi hejtmany byl krov nad sálem postaven 1708, roku 1709 se sál zaklenul dřevěnou klenbou a štuky na dřevěné klenbě se dělaly roku 1710⁹). Jedná se o krov s věšadly a (nezávisle na něm) samonosnou konstrukci, která vynáší dřevěnou klenbu s freskami a působivými štuky.

Rozpon je v nejširším místě 15 m. V patře krovu je tato část zpevněna ondřejskými kříži mezi věšadly. Do věšadel jsou kotvená šikmá táhla, která ztužují krov v příčném směru. Prvky jsou číslovány rudkou římskými číslicemi.

I když se původně jednalo o staticky nezávislé konstrukce, později byly - patrně kvůli statickým poruchám - propojeny. Na vazné trámy byly položeny masivní trámy, do kterých byla zavěšena dřevěná klenba nejprve přes táhla dřevěná, která později doplnila ještě táhla železná. Tímto propojením vznikly pravděpodobně vyšší nároky na tuhost krovu kvůli přenášení vibrací do klenby (aby neopadaly štuky), a proto by mohlo být zavětrování šikmými vzpěrami v rovině krokvi druhotné.

Na okraji této části u sekce B nacházíme pozůstatky staršího krovu, který navazuje na krov sekce B. Stejně tak na druhém okraji u valby se nachází několik starších prvků (zbytky krokvi s námětky).

8 PANOCH, 2007

9 KUBEŠ, 2008

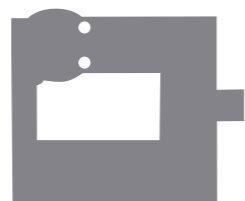
NÁLEZOVÉ SITUACE A1 a A2

Pozůstatek staršího krovu v místě dnešního oválného sálu v návaznosti na sekci B. Na obou stranách (A1 a A2) je situace obdobná. Jedná se v obou případech o dvě krokve **b**, které jsou uříznuté nad patní vaznicí krovu nového. U krokve bližší sekci B je pozůstatek šikmého sloupku ležaté stolice **c**, do kterého je opřen ondřejský kříž, vycházející ze sekce B **f**.

Bylo nalezeno číslování uříznutého sloupku, v situaci A1 je sloupek i ondřejský kříž označen číslem VIII - tedy odpovídá číslování krovu v sekci B, u A2 je sloupek i ondřejský kříž označen V, tedy neodpovídá číslování sekci B.

Všechny krokve mají použitý dlab po šikmém prvku, tři ze čtyř po průběžném prvku **d** - mohlo se jednat o šikmou vzpěru nebo konstrukci předchozí dřevěné klenby (pokud existovala). Jedna z krokví v situaci A2 nemá dlab průběžný **e**, krokev mohla být použita druhotně a může v tomto případě jít o dlab po patní vzpěře, jen je krokev otočená kolem své osy.

- a ... rošt vynášející dřevěnou klenbu oválného sálu
- b ... krokve staršího krovu
- c ... pozůstatek sloupku ležaté stolice
- d ... dlab po průběžném dřevěném prvku
- e ... dlab po neprůběžném dřevěném prvku
- f ... ondřejský kříž jdoucí ze sekce B
- g ... pozednice krovu nad oválným sálem

NÁLEZOVÁ SITUACE A3

Pozůstatek staršího krovu, krokev je uříznutá **a**. Námětek starého krovu **b** slouží jako námětek i v krovu nad oválným sálem. Společně s A6 a A7 dokládají valbu na západním rohu zámku ještě před vybudováním oválného sálu. Tato uříznutá krokev nebyla opřena do krátkata či bačkory jako krokve v situaci A6 či A7, pochází tedy z jiné etapy, než krokve z náleзовé situace A6 a A7.

a ... uříznutá krokev

b ... námětek

NÁLEZOVÉ SITUACE A4 a A5

Zbytky vnitřní štukové římsy jihozápadní chodby, čelní a boční pohled. Pozice je v kolizi s oválným sálem, římsa je tedy z doby, kdy ještě v severozápadním křídle nebyl oválný sál. Situace A5 je na zdi, kde chodba končila (byla delší, než dnes). Tento profil římsy je jiný, než který je v chodbě viditelný dnes.

a ...štuková římsa

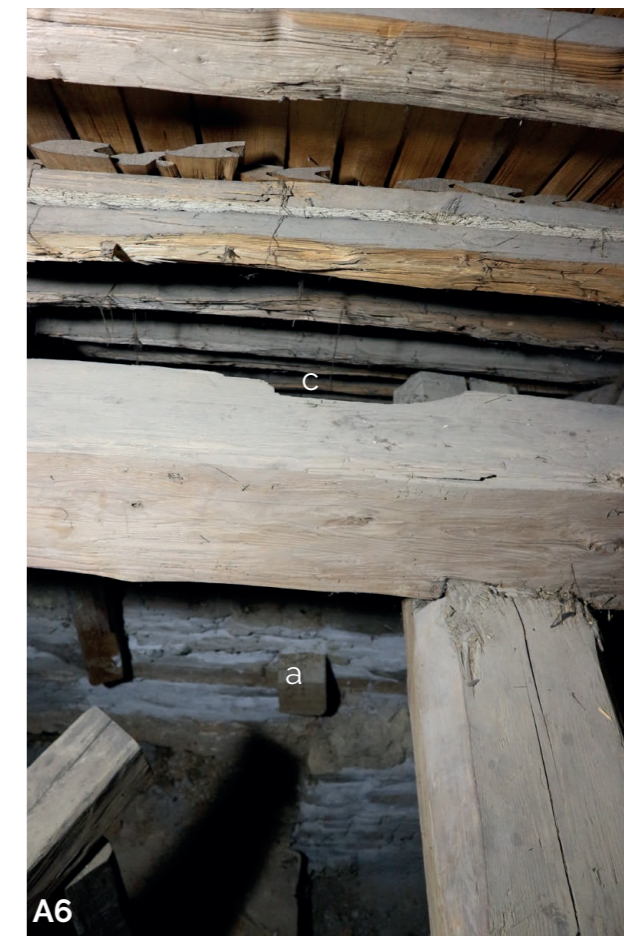
NÁLEZOVÁ SITUACE A6

Krátče či bačkora **a** bývalého zvalbení a otvor v zazdivce po krokvi **b**. Vaznice byla jen hrubě tesařsky osekána (tento spoj byl osekán až na místě) v místě opření **c**, proto byla pravděpodobně využita krokev bývalé valby. Později byla tato krokev z neznámého důvodu odstraněna. Spolu s A8 a absencí zbytků štuky na obvodové zdi dokládá existenci vysokého fabionu už před postavením oválného sálu.

a ... krátče či bačkora

b ... místo bývalé krokve

c ... otesání vaznice v místě opření bývalé krokve

NÁLEZOVÁ SITUACE A7

Námětky bývalého krovu. Jeden z nich se nachází v pozici nad krátčetem či bačkorou **a**, druhý nikoli. Krokve bývalého krovu byly nahrazeny (námětky mají dlaby po patní vzpěře **b**, krokve nikoli). Pozůstatky staršího krovu se objevují pouze v místě, kde krov není nad oválným sálem, dokládá to tedy, že bývalý sál nebyl oválný. Společně s A6 a A8 dokládá toto krátče či bačkora **a** existenci vysokého fabionu již před postavením oválného sálu. Námětek, který není nad krátčetem/bačkorou mohl být posunut, tomu by nasvědčovala i malá vzdálenost mezi těmito dvěma vazbami.

a ... krátče či bačkora

b ... dlaby po patní vzpěře

NÁLEZOVÁ SITUACE A8

Rohové krátče či bačkora **a**. Pozice vůči nadezdívce a štíhlost prvku vylučují, že by se jednalo o vazný trám. V této rohové pozici by nebylo možné trám uříznout. Krokev v tomto místě **b** jako jediná sahá dolů až do úrovně nadezdívky (ostatní jsou zakončené v patní vaznici nad touto situací), je tedy možné, že se jedná o krokev starší valby.

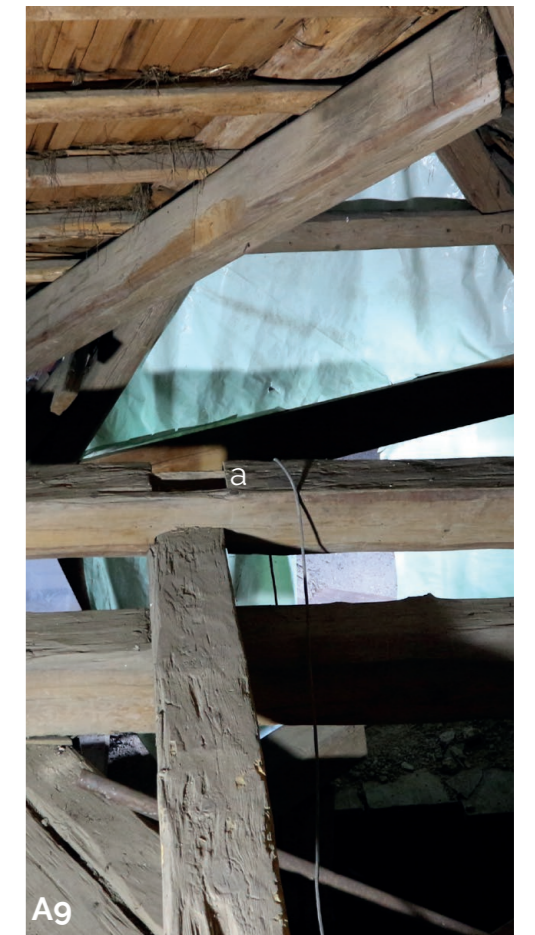
- a ... krátče či bačkora
- b ... šikmá krokev valby

NÁLEZOVÁ SITUACE A9

Pravděpodobně nepoužité předsekané zadrápnutí **a** na patní vaznici pro krokev. V zadrápnutí nejsou ani stopy po otláčení krokvi ani zbytky kolíku. Skutečnost, že zadrápnutí v tomto místě nebylo použito dokládá, že sekce M je starší, než sekce A.

- a ... nepoužité zadrápnutí

SEKCE B

Barokní krov s ležatou stolicí. Pásky jsou napojeny na sloupky a rozpěry rybinovým spojením. V podélném směru je ztužen ondřejskými kříži, kromě pole mezi vazbami I a II, zde je ztužen jen šikmou vzpěrou (vaznice je vykonzolována a není spojena s vaznicí ze sekce C). V patře krovu není žádné podélné ztužení. Krokve v této sekci nemají patní vzpěry. Číslováno „rakvičkovými“ (hlubší a kratší) zářezy, římskými číslicemi.

Pásky a námětky jsou poměrně dlouhé a vaznice je obdélného profilu, zároveň ale pásky nepokračují do hambalku, proto předpokládám, že krov je postaven v poslední třetině 17. století, což by odpovídalo rozsáhlým stavebním úpravám za Kryštofa Václava Nostice, který spravuje Rokytnici od roku 1675 do jeho smrti v roce 1712¹⁰. Bez provedené dendrochronologie ale nemůžeme vyloučit možnost, že by se většina krovu postavila už za Kryštofova otce Otta.

Středová stolice je pozdější, číslované prvky jsou na ní rudkou arabskými číslicemi a je průběžná pod sekci B i C.

Tato sekce nemohla stát současně se štítem nad jihozápadní stěnou průjezdu do hospodářského dvora. Reaguje na sekci C (konzola směrem k C), proto je mladší, než sekce C, ale starší, než sekce A (viz nálezová situace A1 a A2).

10 SEVERA, 2018

SEKCE C

Krov typologicky obdobný jako v sekci B. V podélném směru je ztužen ondřejským křížem na jihovýchodní straně a vzpěrou „A“ na severozápadní straně - důvodem je reagování na šikmou stěnu průjezdu (proto jsou pole mezi plnými vazbami na každé straně jinak široké). V patře krovu není žádné podélné ztužení. Krokve vazby II mají patní vzpěry, krokve vazby III nemají. Číslováno „rakvičkovými“ (hlubší a kratší) zářezy, římskými číslicemi.

Středová stolice je pozdější, číslované prvky jsou na ní rudkou arabskými číslicemi a je průběžná pod sekci B i C.

Tato sekce mohla stát současně se štítem či stěnou nad jihozápadní stěnou průjezdu do hospodářského dvora.

Sekce C je pravděpodobně mladší než sekce D (viz C3), a starší, než sekce B (viz C1 a C2).

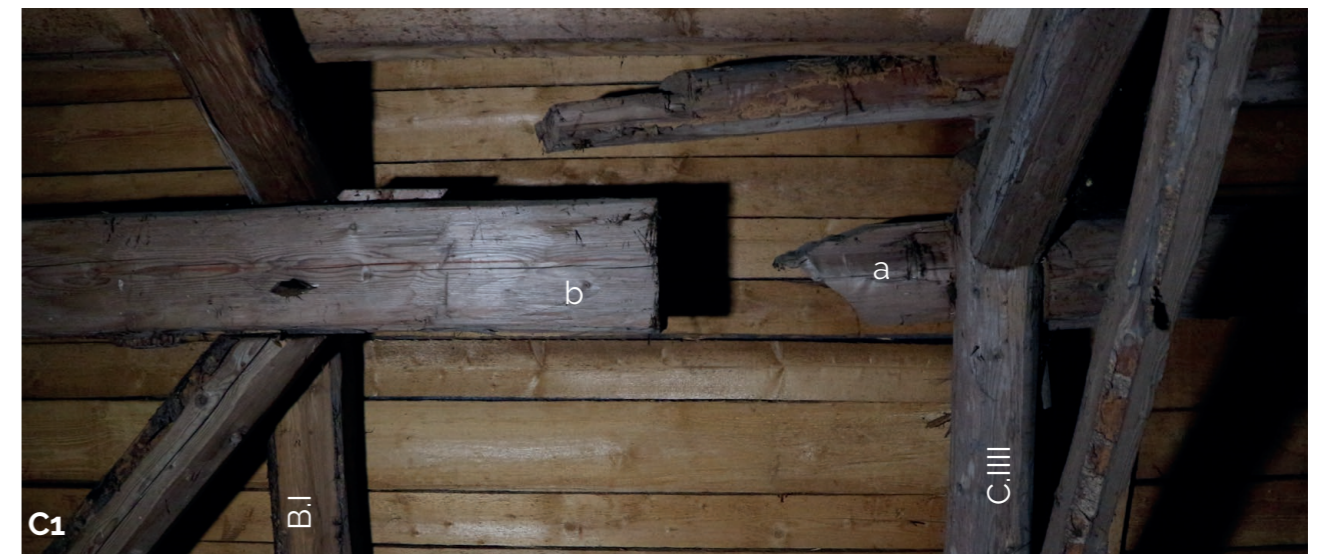

NÁLEZOVÉ SITUACE C1 a C2

Přechod mezi sekcí B a C, krov B zde končí konzolou **b**, která je dlouhá tak, aby se co nejvíce přiblížila sekci C. Je zjevné, že sekce C stála dříve, než B, je zde ukončena plnou vazbou a vaznice je ukončena přímo za ní. Nová vaznice nebyla napojena plátem na starší pravděpodobně kvůli nedostatečné délce volného konce vaznice sekce C **a**. V situaci C1 by mohlo jít o osekání trámu u kořenů a patrně snaha o vytvoření plátu. V situaci C2 konec vaznice ze sekce C nebyl při připojení vaznice B upraven.

a ... vaznice sekce C

b ... vaznice sekce B

NÁLEZOVÁ SITUACE C3

Přechod mezi sekci C, D a F, výška vaznic je v různé úrovni, vaznice sekce C **a** je nižší, než vaznice sekce F **b** (k dorovnání úrovně „podlahy“ patra krovu je použit položený trám na hambalku vazby D.I **d**).

Krokev D.I je u paty uříznuta a není o nic opřena, je podepřena pod hambalkem vaznicí ze sekce C **a**, proto je sekce C mladší, než sekce D, jelikož je číslo C.I u přesahujícího konce - museli se při stavbě C vyrovnat s již existující D, potřebovali vaznici udělat delší, aby podepřela existující D.I, zároveň nejsou na konzole vaznice C žádné stopy po ondřejském kříži, vaznice C tedy pravděpodobně nepokračovala dále. V místě styku vaznice s kroví D.I je hluboké osedlání, viditelné také na protilehlé situaci u D3, které také dokládá o dodatečném podepření kroví sekce D vaznicí ze sekce C.

Dlouhému konci vaznice chyběla opora (pravděpodobně byly odstraněny sloupky stolice v místě, kde nyní stojí sekce F, které dříve podepíraly vaznici), proto bylo nutné ho dodatečně podepřít sloupkem **e** (bez kotvení).

Kvůli zakončení vaznice (hrubé osekání a nepřibití ke kroví F.XIII) předpokládám, že sekce C je starší, než sekce F.

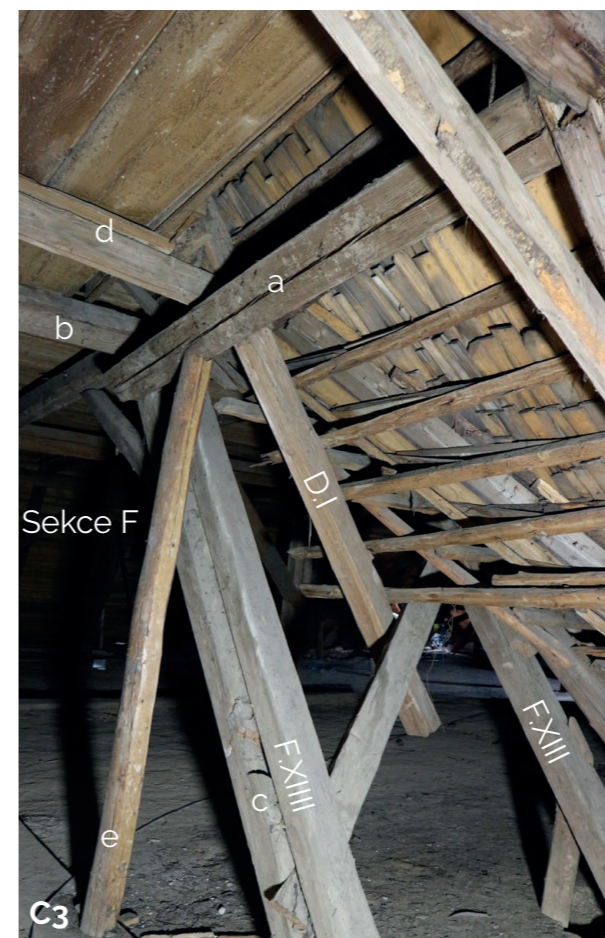
a ... vaznice sekce C

b ... vaznice sekce F

c ... uříznutý ondřejský kříž sekce F

d ... trámek podpírající naležato „podlahu“ patra krovu

e ... sloupek podpírající vaznici sekce C

SEKCE D

Tato sekce se liší od sekce C číslováním. Jedná se pouze o tři jalové vazby, dvě z nich jsou číslovány I a II, třetí vazba (nejbližší sekci E) není číslována a je odlišná umístěním horního hambalku, spodní však měla ve stejné výšce jako ostatní vazby sekce D. Vaznice ze sekce C prochází až za první vazbu sekce D (viz C3). Číslováno mělkými zářezy římskými číslicemi.

Středová stolice je pozdější, číslované prvky jsou na ní rudkou arabskými číslicemi a je průběžná pod sekci B, C i D.

Sekce D musí být starší než sekce F, jelikož má pozůstatky po hambalcích, které dnes neexistují (viz D2), protože byl krov narušen připojením sekce F a vytvořením valby.

Sekce D je pravděpodobně starší, než sekce C (viz C3).

NÁLEZOVÁ SITUACE D1

V patře krovu - nečíslovaná krokev **a**, nejblíže sekci E. Dlaby po horním hambalku **b** jsou ve vyšší pozici vůči současným horním hambalkům. Proto je pravděpodobně sekce D starší, než sekce F, krov tedy musel pokračovat ve směru sekce D až k severnímu rohu zámku. Dlaby byly použity, jsou v nich zbytky kolíků. Jiná vazba v celém krovu nemá horní hambalek v takové pozici. Uříznutá krokev směrem do nádvoří byla podepřena hambalkem ze sekce F.

a ... nečíslovaná krokev ze sekce D

b ...dlaby po horním hambalku

c ... neznačená krokev sekce F

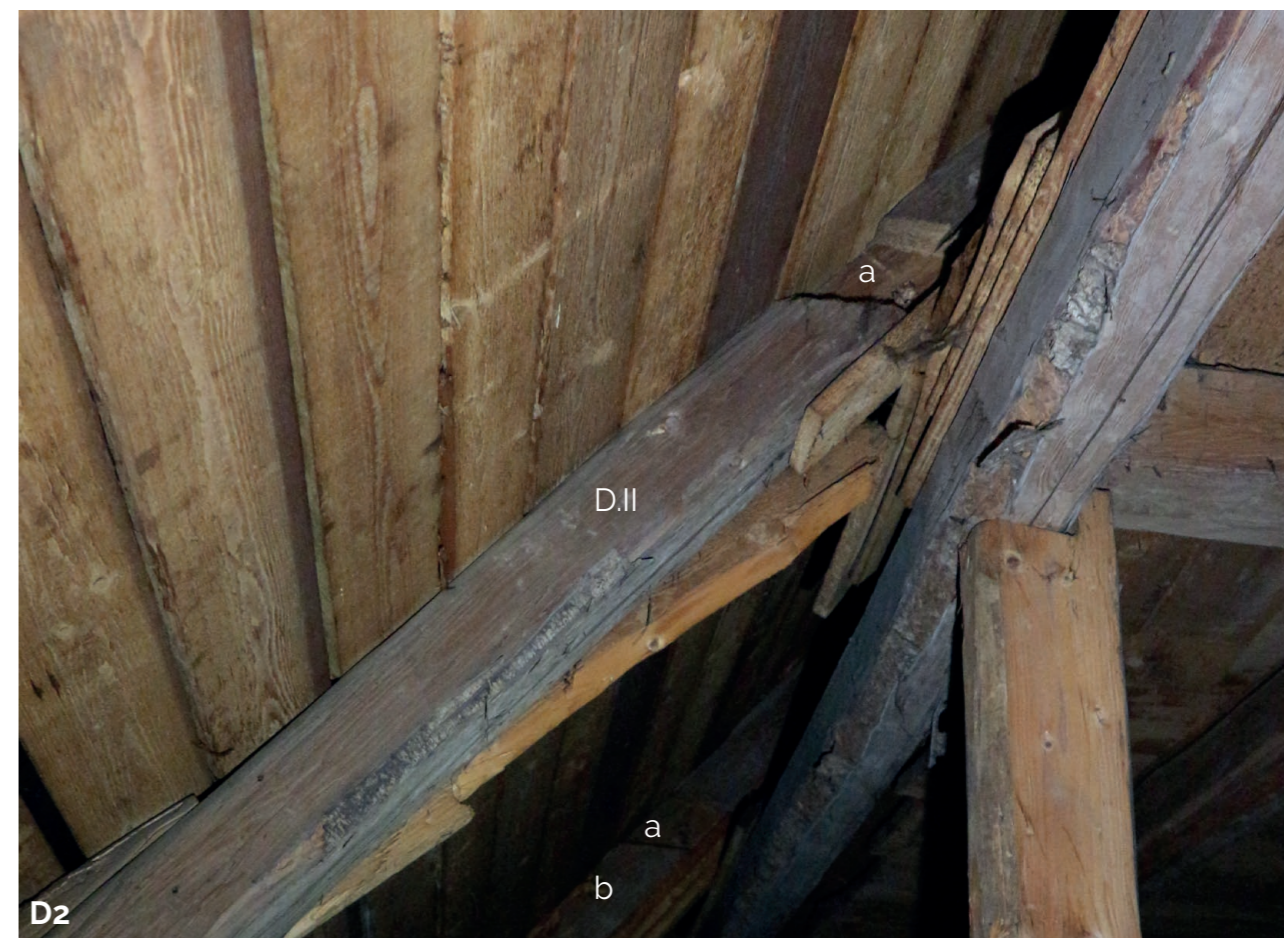
d ... neznačený horní hambalek sekce F

NÁLEZOVÁ SITUACE D2

Použitý dlab po hambalku **a**. Hambalek byl odstraněn v momentě připojení krovu F (krokev se dostává do pozice valby a její dvojice na straně nádvoří je uříznuta nad úrovní hambalků, proto nemůže mít hambalek). Tato situace je v přízemí krovu stejná pro D.II a neoznačenou krokev **b** (ze situace D1)

a ... dlab po hambalku
b ... neoznačená krokev

NÁLEZOVÁ SITUACE D3

Přeplátovaná vaznice **a** ze sekce C. Vaznice, která přichází ze sekce E, **b** není naklopená - jedná se pravděpodobně o dodatečně přídanou nebo opravenou vaznici, kvůli statickým problémům v místě valby.

a ... vaznice ze sekce C
b ... vaznice ze sekce E

SEKCE E

Pokračování sekce F v místě valby, žádné krokve zde nejsou značeny ani nemají dlaby po dřívě použitých hambalcích. Prvky jsou tedy prvotně určeny pro kratší krokve valby. Valba není ucelená, pravděpodobně byl původní záměr stavitele jiný (dlouhá konzola vaznice bez zavětrování ondřejským křížem).

V místě valby jsou prkna umístěná na vazných trámech rovnoběžná se severozápadní stěnou zámku, vazné trámy pod nimi jsou tedy pozůstatky krovu, který pokračoval směrem od západu, od sekce A, B a C. Tomu by nasvědčovaly i dva trámy vynášející podhled (leží kolmo na vazné trámy). Pro ucelenější představu o stropu v tomto místě by bylo potřeba udělat sondáž, která by odhalila pozici jednotlivých vazných trámů a propojení mezi nimi.

Proč je ale v tomto nároží po připojení sekce F takový chaos? Proč napojení neudělali stejně jako u napojení na sekci H? Nabízí se tři hypotézy:

- sekce D pokračovala do štítu, kdežto sekce H už před připojením sekce F měla valbu. Nevěděli tedy, jak v tomto místě provést napojení a zároveň vytvořit zvalbení (tuto variantu pokládám za nejpravděpodobnější)
- při stavbě sekce F prorazili sekci D a vytvořili nový štít na severozápadní fasádě a až poté se rozhodli pro vytvoření valby v tomto místě
- v místě nároží plánovali postavit věž.

NÁLEZOVÁ SITUACE E1

Dlouhá konzola vaznice ze sekce F **a** byla v místě do-
datečného sloupku dříve podepřena jiným sloupkem
provázaným s vaznicí (osekání a otvor po kolíku) **b**. Také
byl na vaznici navázán jiný horizontální prvek (pravdě-
podobně vaznice ze sekce C) v místě podepření. Ond-
řejský kříž z krovu F zde nepokračoval, na poslední plné
vazbě ani na vaznici nejsou žádné dlaby. Tato plná vazba
mohla být vyměněna (viz F5 a F6), u vaznice to ale kvůli
technologické náročnosti nepředpokládám. Nelze určit,
jestli byla vaznice v místě valby zkrácena dodatečně.

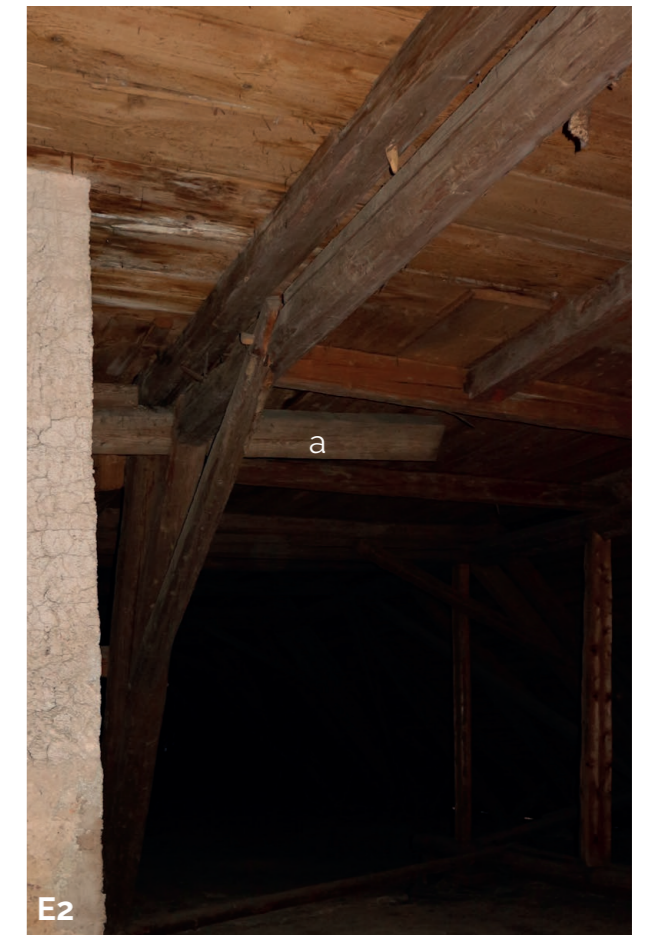
a ... vaznice ze sekce F
b ... Otisk po sloupku a vaznici

NÁLEZOVÁ SITUACE E2

Konzola vaznice ze sekce F **a** nebyla uříznuta druhotně,
řez je přesný, na řezu jsou otlaky, které mohly vzniknout
při manipulaci s prvkem.

a ... vaznice ze sekce F

SEKCE F

Krov v místě koníren, které jsou podle pramenů pravděpodobně vybudovány přestavbou severovýchodního křídla zámku po roce 1718 (byla uzavřena smlouva se stavitelem Carlem Antoniem Reinou)¹¹. Krov by mohl být ale starší, postavený současně s krovem kaple (viz G1).

Krov je typologicky obdobný jako v sekci B a C. V podélném směru je ztužen ondřejskými kříži až na oblast mezi vazbami F.X a F.XIII, zde je plná vazba až po čtyřech polích, ztužení je tedy vzpěrami „A“. V patře krovu není žádné podélné ztužení. Všechny krokve jalových vazeb v této sekci mají (nebo měly) patní vzpěry. Číslováno mělkými zářezy, římskými číslicemi.

Středová stolice je pozdější, číslované prvky jsou na ní rudkou arabskými číslicemi. Přesahuje částečně do sekce H.

Sekce F je mladší, než sekce C (na krokvích v místě napojení na C nebyla nalezena krytina, navíc vaznice ze sekce C byla uříznuta při stavbě krovu - F viz C3) i než sekce H (viz H1) a mladší nebo soudobá se sekci G (viz G1).

11 OPPELTOVÁ, 1996

NÁLEZOVÉ SITUACE F1, F2, F3 a F4

Přeplátování vaznice u vazby F.X. Vaznice vedoucí k sekci H **b** je viditelně mladší, než vaznice vedoucí k sekci E **a** - kvůli napojení u sloupku. Navíc situace F3 dokládá, že je u vazby F.X podélné ztužení „A“ také mladší, než ondřejský kříž - šikmý sloupek byl dodatečně osekán **c** pro umístění vřpěry „A“, ondřejský kříž je propojen se sloupkem do předem připraveného dlabu, je tedy původní se stavbou šikmého sloupku. Sekce F-2 je tedy mladší, než sekce F-1

a ... vaznice sekce F-1

b ... vaznice sekce F-2, vedoucí až do sekce E

c ... návaznost „A“ a sloupku F.X

NÁLEZOVÁ SITUACE F5 a F6

Nečíslovaná vazba **b** na konci sekce F (nejblíže sekci E) byla pravděpodobně vyměněna, nasvědčuje tomu kvalita použitých prvků (tenčí profily, nedokonale ohraněné dřevo - viz pásek se zbytky kůry **c**), nečíslování vazby i široké vydlabení na vyměněné polovině ondřejského kříže **a** (kvůli umístění nového prvku). Situace je stejná i na protilehlé straně. Číslování se nenašlo na žádném prvku vazby, proto předpokládám, že byla vazba vyměněna kompletně.

- a ... široký dlab na vyměněné polovině ondřejského kříže
- b ... nečíslovaná vazba
- c ... subtilní pásek

SEKCE G

Krov nad kaplí z poslední čtvrtiny 17. století (roku 1704 už musela kaple definitivně stát, jelikož se zachovala smlouva o štafirování soch v kapli¹², navíc byla nalezena korespondence hejtmanů rokytnického panství, která dokládá přestavbu kaple roku 1703¹³).

Hambalkový krov je malého rozponu a zakončený valbou, prvky nejsou číslovány (možná byly tesány na místě kvůli malým rozměrům). Krokve nemají patní vzpěry, ale patní vzpěry hambalků krokve přetínají, fungují tedy i jako patní vzpěry krokví.

Sekce G je soudobá nebo starší, než sekce F (sekce F v místě kaple nemá stopy po námětcích (viz G1), navíc kaple už stála, když se přestavovalo severní křídlo na konirny).

12 SLAVÍK, 2018
13 KUBEŠ, 2008

NÁLEZOVÁ SITUACE G1

V místě kaple nejsou na krokvích sekce F stopy po patní vzpěře námětku ani po kolíku připojení námětku, nebyla zde tedy krytina. Sekce G tedy při stavbě sekce F už stála nebo se stavěla současně.

SEKCE H

Krov typologicky obdobný jako v sekci F. V podélném směru je ztužen ondřejskými kříži přes tři pole. V patře krovu není žádné podélné ztužení. Všechny krokve jalových vazeb v této sekci mají patní vzpěry, až na nečíslované krokve nejbližší sekci I, které souvisejí se zvalbením (jsou kratší). Zbytek je číslován velmi mělkými zářezy, římskými číslicemi.

Středová stolice je pozdější a přesahuje do sekce J. Číslované prvky jsou na ní rudkou arabskými číslicemi, až na sloupek mezi H.II a H.III, ten je značen zářezem I.

Sekce H byla dodatečně zvalbena (použité dlaby po ondřejských křížích nebo vzpěrách směrem k dnešní valbě viz H2 a H3). Štít mohl být hrázděný (v tom případě by se nečísloval) nebo mohl být zděný s nultou vazbou u štítu, ta by se ale nacházela moc blízko plné vazbě I.I. Jestli byl štít zděný, vaznice mohla být vykonzolována a z vazby I.I nemusely vycházet ondřejské kříže ale pouze šikmé vzpěry, tomu nasvědčuje i výška dlabů na sloupcích.

Krokev plné vazby I.I nemá číslování ani dlab po hambalku, není původní a souvisí se zvalbením (nevede až do hřebene), stejně tak první následující nečíslovaná krokev, která navíc nemá patní vzpěru (oproti jiným jalovým krovům). Poté už jsou krokve číslovány od I do V.

Sekce F je mladší než sekce H i se zvalbením I (viz H1).

NÁLEZOVÁ SITUACE H1

Kolíky po námětcích **a** v místě napojení na sekci F dokládají, že na sekci H byla krytina před zbudováním sekce F. Zbytky kolíků nebo díry se nacházejí na všech krokvicích v místě napojení na sekci F.

Druhá krokev (neznačená) sekce I už souvisí s valbou, protože nemá dlab po hambalku. Stejně tak krokev plné vazby I.I. I na těchto krokvicích jsou stopy po námětcích - zvalbení je tedy starší, než krov F.

a ... zbytek kolíku po ukotvení námětku.

NÁLEZOVÉ SITUACE H2 a H3

Používané dlaby po šikmých prvcích **a**. Používání nasvědčují kolíky v dlabech a opotřebení vnitřního povrchu dlabů. Dlab je výše než spodní dlaby ostatních ondřejských křížů. Proto se buď jednalo o zkrácenou variantu ondřejského kříže nebo se zde nacházely pouze šikmé vzpěry, které mohly podírat vykonzolovanou vaznici. Obojí odporuje existenci valby, proto zde musel být původně štít a valba musí být druhotná.

a ...použitý dlab

SEKCE I

Pokračování sekce H v místě valby, žádné krokve zde nejsou značeny ani nemají dlaby po dříve použitých hambalcích. Prvky jsou tedy prvotně určeny pro kratší krokve valby. Valba zde původně nebyla, naznačuje tomu nálezořová situace H2, H3 a I1. Valba je ale starší, než sekce F (viz I1).

62

NÁLEZOŘOVÁ SITUACE I1

Nároží valby v návaznosti na sekci F. Krokve „špuntu“ mezi sekcí F, H a I **b** jsou opřeny o krokve sekce H a I. Šikmá - nárožní - krokev I **a** je dalším dokladem, že valba stála již před postavením sekce F (jinak by nebylo potřeba ji v tomto místě stavět takto diagonálně).

- a ... nárožní krokev sekce I
- b ... vazba „špuntu“ mezi sekcí F a I
- c ... dlab po patní vzpěře námětku

NÁLEZOVÁ SITUACE I2 a I3

Ukončení vaznic ze sekce H **a**. Vaznice jsou dodatečně zkráceny, spolu s H2 a H3 značí, že v tomto místě původně končil krov štítem.

- a ... vaznice sekce H
- b ... šikmá krokev valby

SEKCE J

Krov typologicky obdobný jako v sekci H. V podélném směru je ztužen ondřejskými kříži přes tři pole, pouze mezi J.VIII a J.XII je ondřejský kříž přes dvě pole. V patře krovu není žádné podélné ztužení. Všechny krokve jalových vazeb v této sekci mají patní vzpěry, až na krokve J.XX s praporky. Číslováno mělkými zářezy, římskými číslicemi.

Číslování chybí první vazba, začíná od II (jako by první byla vazba XX), je možné, že vazbu I použili nakonec v jiné pozici - například mohli předpokládat, že vazbu J.XX zruší, ale nakonec se ji rozhodli zanechat a číslo I použili až nakonec, za vazbu J.XII.

Středová stolice je pozdější, číslované prvky jsou na ní rudkou arabskými číslicemi. Přesahuje do sekce H i K.

Sekce J je starší, než sekce H (viz J1 a J2), ale mladší, než sekce K (viz J3 a J4).

NÁLEZOVÉ SITUACE J1 a J2

Návaznost na sekci H. Vazba J.XI a J.XII byly při stavbě zaměněny, zdá se, že potřebovali se sekci J skončit dříve kvůli překážce (mohlo se jednat o starší díl krovu v místě sekce H). Poté staviteli vazba J.XI zbyla a byla použita při stavbě sekce H, patří tedy konstrukčně k sekci H.

Dle situace ondřejských křížů a přeplátování vaznice je sekce H mladší, než sekce J. Ondřejský kříž je v situaci J1 opřen do ležatého trámu mezi plnými vazbami, v situaci J2 do vazného trámu **c**, nejedná se o standardní kotvení, bylo pravděpodobně vytvořeno improvizovaně na stavbě. V situaci J1 je vidět dodatečně osekaná vaznice v místě plátu (k poklesu připojované vaznice došlo později). Na J2 je situace obdobná.

a ... vaznice sekce J

b ... vaznice sekce H

c ... napojení ondřejského kříže ze sekce H

NÁLEZOVÉ SITUACE J3 a J4

Vaznice sekce J **a** je v jiné výšce, než vaznice sekce K **c**, proto byl použit krátký úsek vaznice **b** mezi vazbou J.II a K.VIII na vyrovnání výšky (u vazby J.XX). V situaci J4 vaznice podpírá krokve J.XX a J.II níže, než přímo pod hambalky. Při stavbě sekce J byla vaznice vlivem nepřesnosti v jiné výškové úrovni, proto byl napojen krátký úsek, který vyrovnal výšku s vaznicí ze sekce K. Plát u sekce J vypadá jako plánovaný, u sekce K se napojuje plát v situacích J3 a J4 na různých místech a na situaci J4 jen polovičním plátem. Proto předpokládám, že sekce K již stála při stavbě sekce J. Proč ze sekce K zůstaly různé dlouhé konce vaznice, nedokážu říci.

a ... vaznice sekce J

b ... krátký úsek „vyrovnávající“ vaznice

c ... vaznice sekce K

NÁLEZOVÁ SITUACE J5

Jalová vazba starší nebo druhotně použitá. Obě krokve i hambalek jsou označeny XX s praporky (viz obrázek). Horní hambalek je neoznačen. Horní hambalek s XX s praporky jsem našla o tři vazby dále, u vazby J.III, zde byl přibit železnými hřeby (druhotně použit). Předpokládám, že se jedná o starší vazbu, mohlo by jít o pozůstatek renesančního krovu - to bychom měli zjistit na základě dendrochronologického datování. Tato jalová vazba jako jediná v sekci J nemá patní vzpěry krokví. V místě této vazby je důležitý předěl, začíná zde číslování sekce J, ale i vazba K.X odpovídá pozici této vazby (viz sekce K). Jelikož tato pozice odpovídá jihozápadní zdi hlavního průjezdu zámku, mohl se zde nacházet štít nebo jiná překážka - například věž. Pozice XX by odpovídala číslování od první vazby východního rohu zámku, ale může jít o pouhou náhodu, jelikož vazba mohla být přesunuta z jiného místa.

SEKCE K

Krov nad hlavním schodištěm zámku je typologicky obdobný jako v sekci J, ale s jedním podstatným rozdílem, mezi hambalky a rozpěrami jsou mezery (šikmý sloupek přesahuje rozpěrů), jedná se o archaičtější formu krovu (dobře viditelné na obrázku).

V podélném směru je ztužen ondřejskými kříži přes tři pole. V patře krovu není žádné podélné ztužení. Všechny krokve jalových vazeb v této sekci mají patní vzpěry. Stolice je číslována mělkými zářezí římskými číslicemi, krokve a hambalky jsou číslovány „rakvičkovými“ hlubšími zářezí - krokve byly pravděpodobně později nahrazeny (ale mohlo se jednat i o rukopis dvou tesařů z jedné dílny).

Středová stolice je pozdější, číslované prvky jsou na ní rudkou arabskými číslicemi. Přesahuje do sekce J i L.

Vazné trámy jsou v tomto místě starší, než dnešní uspořádání hlavního schodiště zámku (viz K1).

Obě vaznice, pokračující do sekce L, mají v sekci K podezřele nepřesné spoje se sloupky a rozpěrami, vaznice proto mohly být vyměněny, což je ale technologicky obtížné, tedy málo pravděpodobné. Každá vaznice se chová ve valbě jinak, pravděpodobně to dokládá nejistotu při tvorbě valby nebo různé stáří vaznic.

NÁLEZOVÁ SITUACE K1

Uříznuté vazné trámy **a** kvůli přestavbě schodiště. Původně bylo schodiště otočené jinak nebo na jiném místě. Uříznutí vazných trámů způsobuje statické problémy v patře u fasády do nádvoří **b**.

a ...uříznutý vazný trám

b ... trhlina v patře zámku pod K1

NÁLEZOVÁ SITUACE K2

Napojení vaznice vedoucí od sekce L **b** na vaznici vedoucí od sekce J **a**. Ze situace je patrné, že vaznice vedoucí do sekce L je vložena dodatečně. Proto je sekce K starší, než sekce L.

- a ...vaznice vedoucí od sekce J
- b ... vaznice vedoucí od sekce L

SEKCE L

Jižní valba. Vazby jsou typologicky obdobné jako v sekci K. V podélném směru je sekce ztužena mezi plnými vazbami ondřejským křížem. Krokve jalových vazeb v této sekci nemají patní vzpěry, jsou kratší a souvisejí již se zvalbením. Krokve L.X měly patní vzpěry (viz L1 a L2), nebyly tedy původně součástí plné vazby. Stolice je číslována mělkými zářezy římskými číslicemi.

Středová stolice je pozdější, číslované prvky jsou na ní rudkou arabskými číslicemi. Přesahuje do sekce K.

V této sekci se nacházejí dvě plné vazby, u obvodu jsou číslovány na stolici, rozpěře a pásku I a II, ale u nádvoří I a X, krokve s hambalkem u vazby L.II/X jsou číslovány X (včetně horního hambalku), krokve X navíc mají použité dlabo po patní vzpěře, nebyly tedy součástí plné vazby. Předpokládám tedy, že vazba X je druhotně použitá (mohla být přesunuta z jiného místa), není jisté, jestli stojí na svém místě. Proč jedna polovina je značena II a druhá X nedokážu říci, je podivuhodné, že na rozpěře je opravdu na jedné straně číslo II a na druhé X, přitom je to nepřerušovaný prvek. Sloupek s páskem X musely být vytvořeny také dodatečně (kolize s použitým dlabem po patní vzpěře krokve - viz L1 a L2).

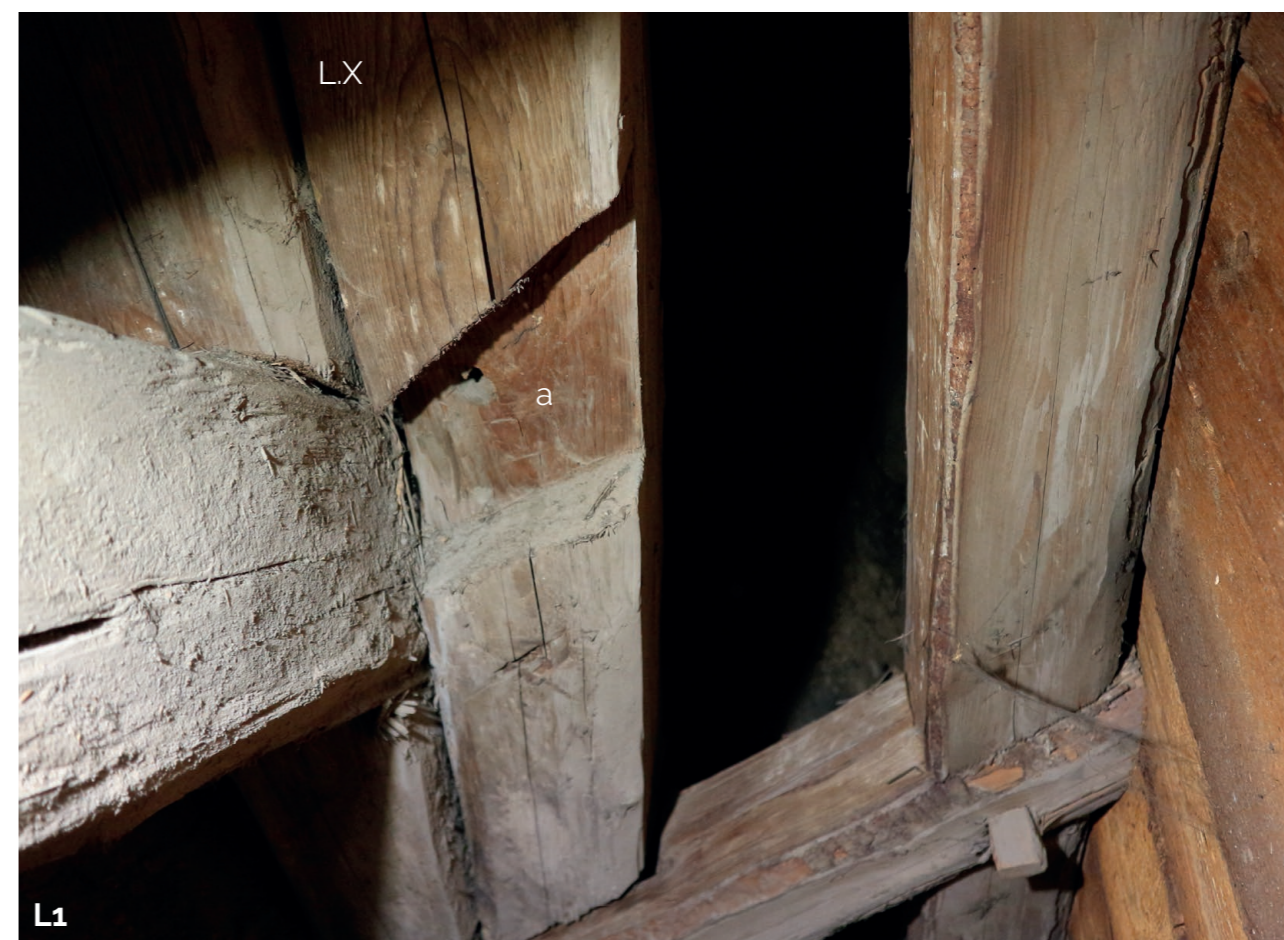
Existující provedení dokládá nezkušenost při tvorbě valby.

NÁLEZOVÉ SITUACE L1 a L2

Dlaby po patních vzpěrách **a** na vazbě L.X. Byly použité (otlačení spodní části dlabu) a dokládají tak, že vazba L.X byla dříve jalová. Mohla být druhotně použitá z jiného místa.

a ... použitý dlab po patní vzpěře

NÁLEZOVÁ SITUACE L3

Ukončení vaznice u valby. Na vaznici **a** nejsou dlaby po jiné pozici ondřejských křížů (viz L5 a L6) a má kámp na umístění trámu **c**, o který se opírají krokve valby, to by nasvědčovalo tomu, že byla umístěna již se záměrem valby. Zároveň je ale její konec uříznut na místě (dlouhý odštěp) a návaznost na sloupek s rozpěrou je nedokonalá. Proto tedy předpokládám, že vazba L.I byla připojena později k již existující vaznici.

Ondřejský kříž **b** je u valby kotvený standardně do vaznice, na druhé straně je ale uříznut za sloupkem (koliduje s předcházejícím ondřejským křížem).

Předpokládám, že byl v tomto místě dříve ukončen krov do štítu, i přes absenci jiného uspořádání ondřejských křížů, jelikož je valba provedena nedokonale.

a ... vaznice pokračující ze sekce K

b ... ondřejský kříž

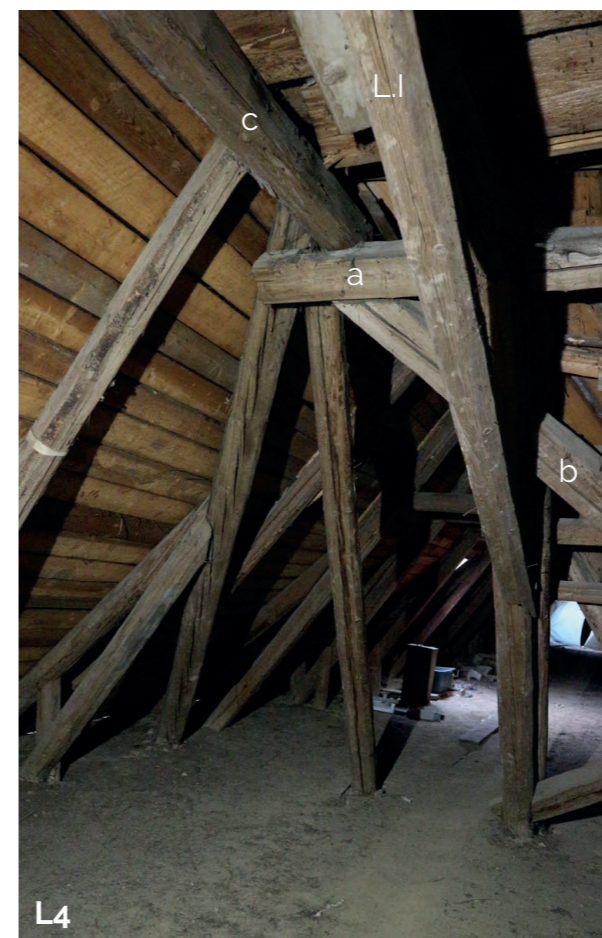
c ... trám podporující krokve valby

NÁLEZOVÁ SITUACE L4

Oproti situaci L3 je vaznice **a** ukončena čistým řezem, pravděpodobně byl proveden před umístěním vaznice. Zároveň je spoj vaznice se sloupkem a rozpěrou L.I přesný, předpokládám tedy, že tento díl vaznice, pokračující do sekce K, byl nahrazen se stavbou sekce L (mohl být uhnílý). To dokládá i nedokonalost spojů vaznice se sloupky v sekci K. Vaznice nemá dlaby po jinak umístěných ondřejských křížích.

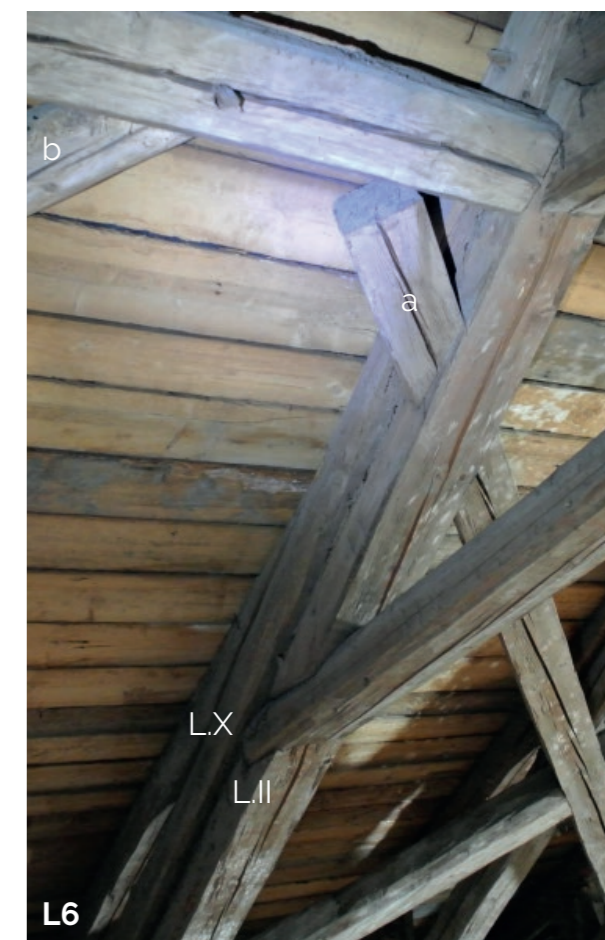
- a ... vaznice pokračující ze sekce K
- b ... ondřejský kříž
- c ... trám podpírající krokve valby

NÁLEZOVÉ SITUACE L5 a L6

Ondřejské kříže **a** jsou použity jinak, než u zbytku krovu, kvůli tomu, že v tomto místě neprotínají tři pole, ale pouze dvě. Zároveň je ale umístění křížů vůči vaznicím původní, na vaznicích nejsou dlaby po jiných křížích (mezi plnou vazbou L.I a L.II) umístěným přes tři pole. U sloupku L.X je napojení vaznice nedokonalé, sloupek L.X by mohl být starší, než tato vaznice (použit druhotně).

- a ... ondřejský kříž sekce L
- b ... ondřejský kříž sekce K
- c ... nedokonalost spoje vaznice u L5

SEKCE M

Krov nad jihozápadní arkádou. Jedná se o jednoduchý hambalkový krov malého rozponu s patními vzpěrami a námětky. V podélném směru je ztužen pouze latěmi krytiny. Prvky nejsou číslovány, byly nejspíše upravovány přímo při montáži (malé rozměry prvků).

Sekce M je starší nebo soudobá se sekci L (na sekci L v místě napojení na krov M se nenašly stopy po námětcích na krokách krovu L) a také je starší, než krov nad oválným sálem. Kvůli pozici nejbližších vazeb sálu je sekce M starší i než pozůstatky staršího krovu za oválným sálem v sekci A.

84

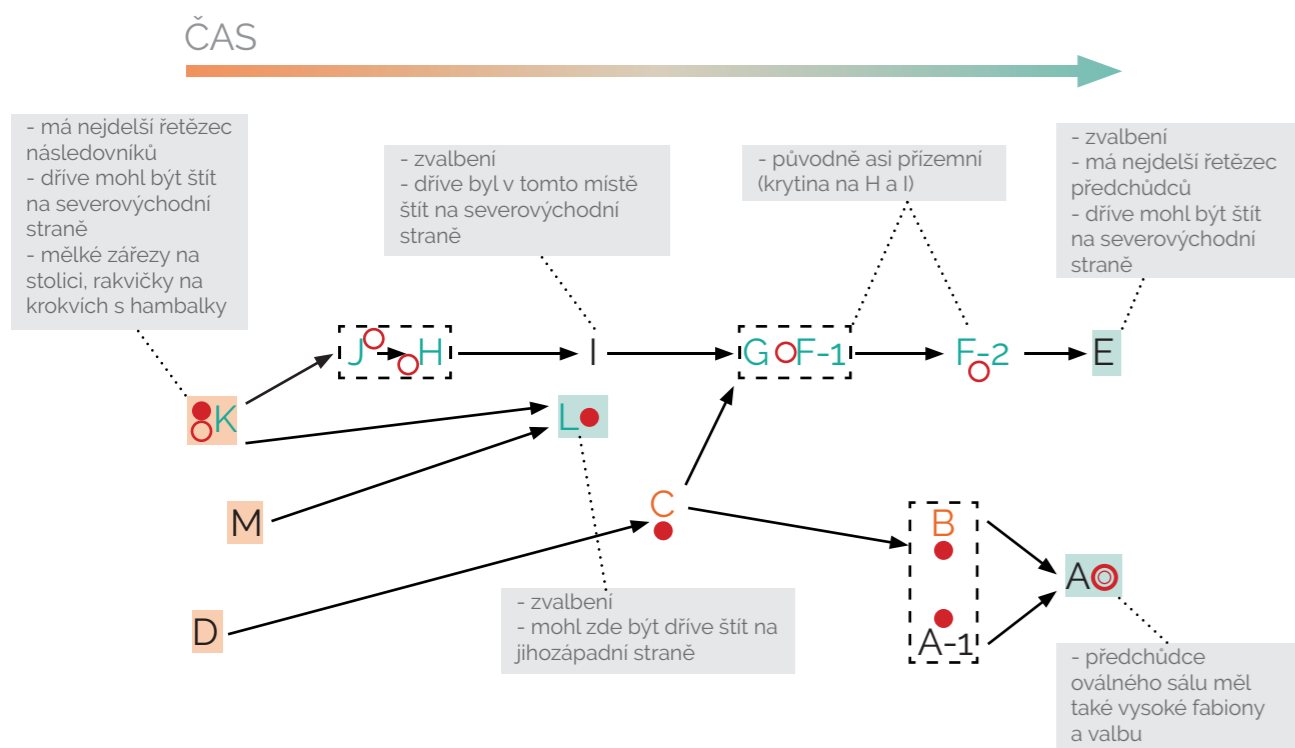
NÁLEZOVÁ SITUACE M1

Uříznutý vazný trám **a**. Vazné trámy v sekci M neplní funkci stropních trámů, proto se uříznutý vazný trám neprojeví na stropě pod ním. Proč byl ale uříznut nedokáží říct, mohlo se jednat o montážní otvor při stavbě krovu nad oválným sálem.

- a ... uříznutý vazný trám
- b ... dlab po patní vzpěře

ČASOVÁ NÁVAZNOST A NEJDŮLEŽITĚJŠÍ POZNÁMKY

STARŠÍ → MLADŠÍ

☐ krátce po sobě nebo současně

Z delší pásky, patní vzpěry krokvi

Z kratší pásky, bez patních vzpěr krokvi

● rakvičkové (krátké a hlubší) zářezy značení

○ mělké a delší zářezy značení

⊙ značeno rudkou

Z v návaznosti nemají existujícího předchůdce

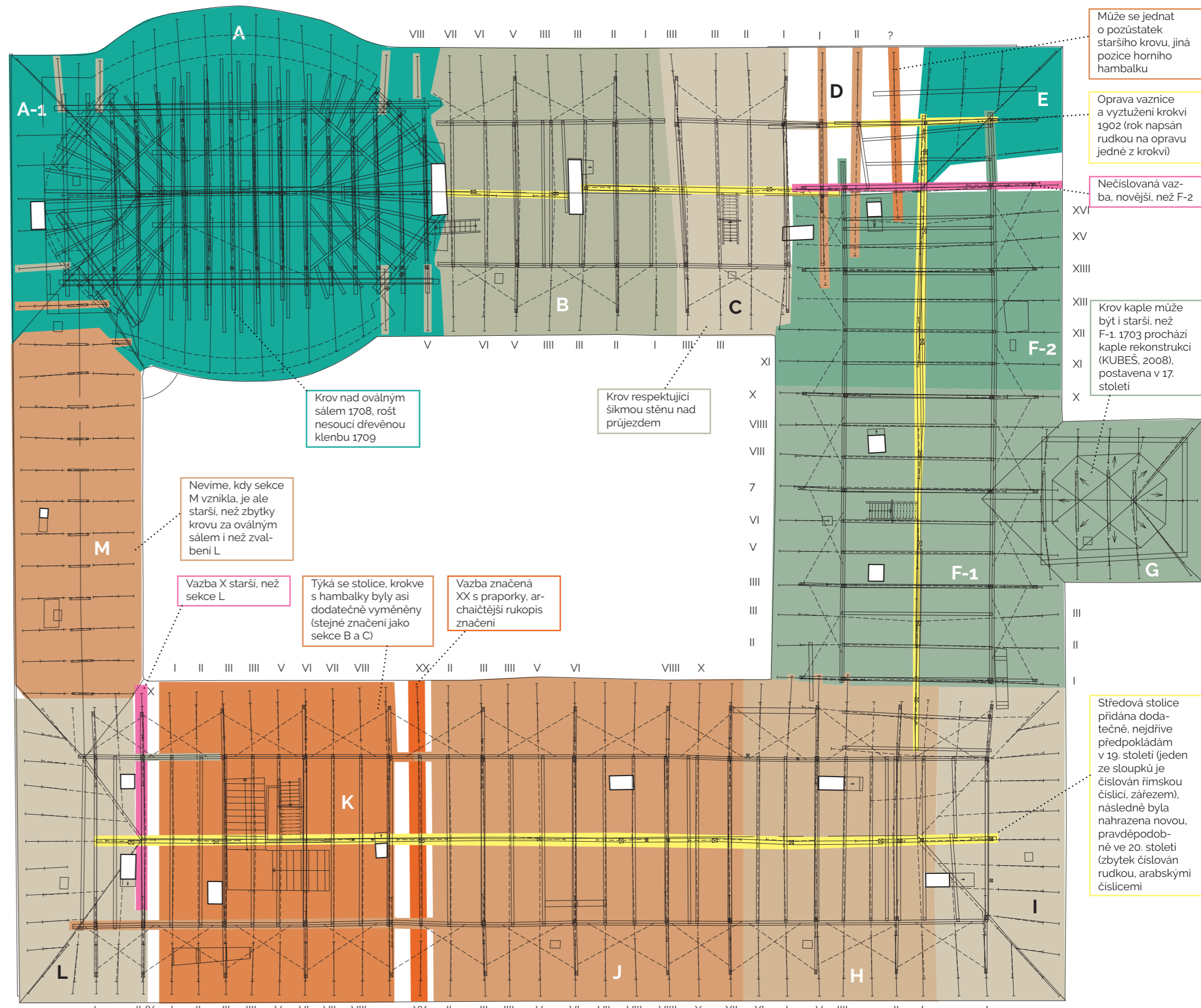
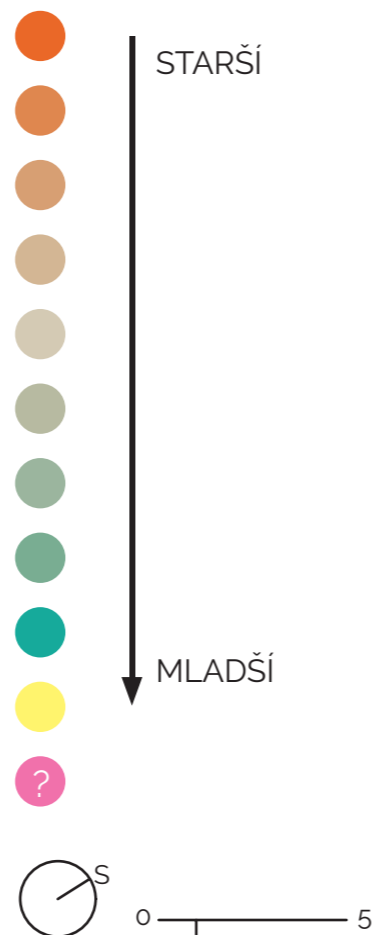
Z v návaznosti nemají následovníka

ANALYTICKÝ VÝKRES

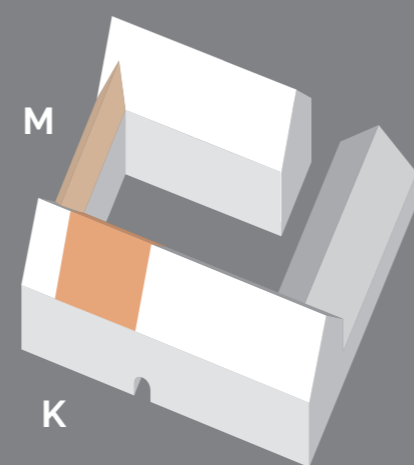
Je důležité zmínit, že barvy jsou orientační, ukazují nám více návaznost jednotlivých částí, než konkrétní dataci. Nebylo provedeno dendrochronologické datování a proto můžeme období pouze odhadovat.

Odhadují, že většina krovu je raně barokní (3. třetina 17. století), nalezneme zde ale i pozůstatky starších konstrukcí. Krov nad oválným sálem je z roku 1708¹⁴.

14 KUBEŠ, 2008

ANALÝZA VÝVOJE TVARU STŘECHY

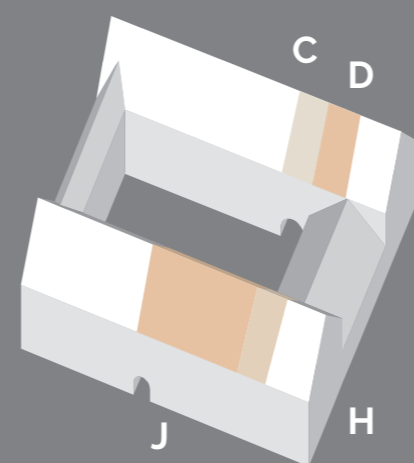
1a

Předěl v krovu nad šikmou jižní stěnou severního průjezdu mohl znamenat ukončení budovy v tomto místě štítem. Tuto variantu pokládám za pravděpodobnější. Není jisté, jestli v době této podoby severního rohu zámku již stála sekce M propojující severozápadní a jihovýchodní křídlo.

1b

Nemůžeme ale vyloučit ani variantu, kdy už původní severozápadní křídlo mělo současnou délku, ale předěl znamenal, že v tomto místě v krovu stála jiná (dnes nedochovalá) konstrukce, mohlo se jednat například o věž.

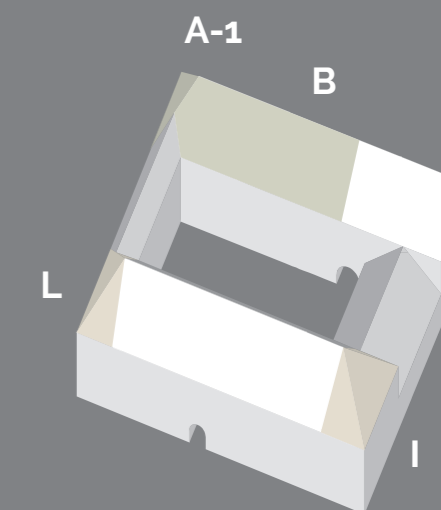

2

V této fázi již zmizela překážka nebo štít způsobující předěl mezi sekcí B a C. Sekce C reaguje na starší krov, který stál v místě dnešní sekce B. Na jihovýchodním křídle pravděpodobně nedochází v této době k větší tvarové změně.

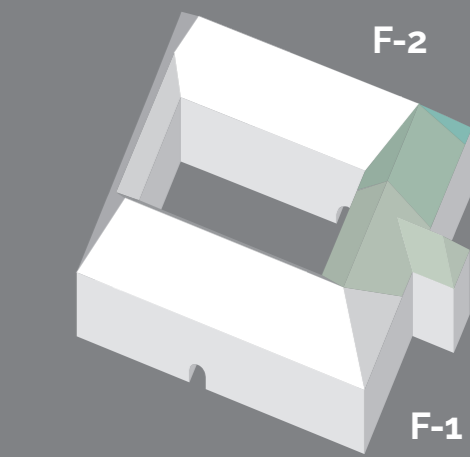
3

Následuje konstrukčně nedokonalé zvalbení jihovýchodního křídla. V místě dnešního oválného sálu vzniká nový krov s vysokým fabionem a strmou valbou.

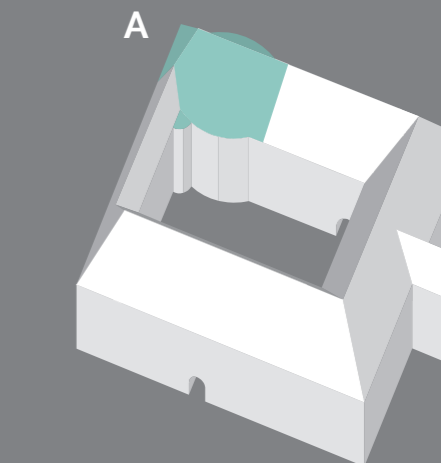
4

V této fázi se navyšuje severovýchodní křídlo a vzniká kaple. Pravděpodobně s napojením severovýchodního křídla na severozápadní vzniká v severním nároží valba.

5

V poslední fázi vzniká oválný sál a krov s věšadly společně s dřevěnou klenbou.

ČÁST 3. NÁVRH

Pod vedením: prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Gírsa

Úkolem bylo zpracovat okolí zámku v Rokytnici v Orlických horách a obnovit zaniklý zámecký hospodářský dvůr. Území navazuje na náměstí T. G. Masaryka a stojí tak přímo ve středu obce. Zámek má výjimečnou historickou hodnotu hlavně díky neobvyklému provedení oválného Anenského sálu, který byl do struktury zámku vložen dodatečně na začátku 18. století. Památkovou hodnotu místa dokládá i fakt, že území leží v městské památkové zóně.

Hlavní myšlenkou bylo znovu vytvořit uzavřený dvůr ze tří stran, jak tomu bylo až do druhé poloviny 20. století, kdy hospodářské budovy zchátraly a byly zdemolovány. Zachoval se pouze zámek v relativně dobrém stavu a jižní budova dvora ve formě zříceniny. Tato budova bude zachována a konzervována v současném stavu (dojde pouze k očištění od nánosů a náletů, k odstranění azbestových tvárníc v interiéru a k zajištění bortících se stěn). Uvnitř zříceniny bude umístěno ohniště, příjemné posezení a hřiště pro trávení volného času dětí i dospělých.

Zámek bude konzervován v co největším možném rozsahu, některé nevhodné zásahy z 2. poloviny 20. století však budou napraveny - především odstranění betonové podlahy, asfaltových pásů na fasádě přízemí a ocelových kolejnic nesoucích sololitové stropy v patře. Uhnílé konstrukční prvky v krovu budou nahrazeny nebo plombovány, plechovou krytinu nahradí lépe větraná pálená krytina.

Kromě zámku a zříceniny v místě bývalého dvora stojí také opuštěná budova z 20. století a plechové garáže. Tyto stavby budou odstraněny, aby nenarušovaly estetickou, památkovou i urbanistickou hodnotu místa.

K uzavření nádvoří bude potřeba obnovit dvě zaniklé budovy, avšak v dnešní době není možné, aby měly budovy i původní využití (sýpka, stodola, stáje). Proto budou nové budovy plnit funkci obytnou, ubytovací, stravovací a komerční - bude tak využít potenciál tohoto hodnotného místa. Takové řešení by určitě přivedlo i více návštěvníků zámku, mohly by se tak na zámku díky novému ubytovacímu a stravovacímu zařízení konat svatby či jiné společenské události. Za bytovým domem a hotelem vzniknou nová parkovací stání dostačující pro provoz nově vzniklých budov.

Ačkoli se dochovalo jen málo fotografií nebo vyobrazení budov dvora, snažila jsem se inspirovat jejich původní formou a velikostí. Zároveň je estetika budov minimalistická, aby nerušila dominanci zámku. Zvolila jsem patrové budovy se sedlovou střechou s využitím podkroví a fasády s krémově béžovou omítkou a jednoduchými (co nejméně členěnými) otvory. Budovy jsou značné délky, proto jsem se rozhodla obě v polovině protnout průchodem, místo tak bude lépe přístupné a více prostupné. Oba průchody jsou zvýrazněny obloukem ve fasádě a jednoduchou obloukovou lampou předsazenou před fasádou, která osvětluje průchod. Úzká okna v patře a střešní okna mají kónické špalety, aby lépe osvětlovaly interiér. Okna v přízemí do obchodů a restaurace jsou naopak větších rozměrů, aby došlo k vizuálnímu propojení interiéru a exteriéru.

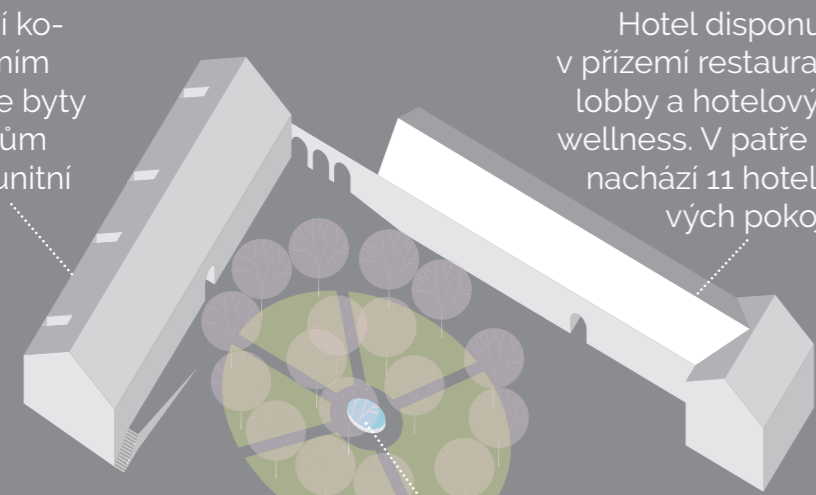
Ke změně dojde i v současné komunitní zahradě, zpřístupní se veřejnosti a změní svoji formu - svým uspořádáním bude vytvářet odkaz na formální zahradu z 19. století. Obnoví se také hmota domu zahradníka, který bude sloužit jako zázemí komunitní zahrady.

Povrch náměstí a hlavních cest parku budou dlážděny kamenem, ostatní parkové cesty budou mlatové. Na nádvoří zámku bude provedena sonda pod trávníkem, pokud se nepodaří objevit původní dláždění, bude nádvoří vydlážděno novými kameny. Kolem areálu bude obnovena kamenná zídka.

Nově vzniklá situace využije lépe potenciál zpracovávaného území a stane se tak turistickým cílem obce. Pozemek zůstane nadále veřejně přístupný jako městský park.

Bytový dům má v přízemí komerční prostory se zázemím a malým skladem, v patře byty 2kk a mezonetové 3kk. Dům protíná průchod do komunitní zahrady.

Hotel disponuje v přízemí restaurací, lobby a hotelovým wellness. V patře se nachází 11 hotelových pokojů.

V bývalé obytné místnosti zřícené budovy bude umístěno ohniště pro příležitostné grilování, ve chlévě posezení pod stromy a v nejzápadnější části hřiště pro děti i dospělé.

kašna

hřiště na hraní kuliček

ohniště

dětské hřiště

V patře budou probíhat zámecké prohlídky a Anenský sál a kaple mohou být využity pro svatební obřady. Podkroví zůstane nevyužito.

Přízemí zámku bude sloužit k výstavám, bývalé konírny ke svatebním hostinám, bude se zde nacházet také byt majitele a informační centrum s malou kavárnou.

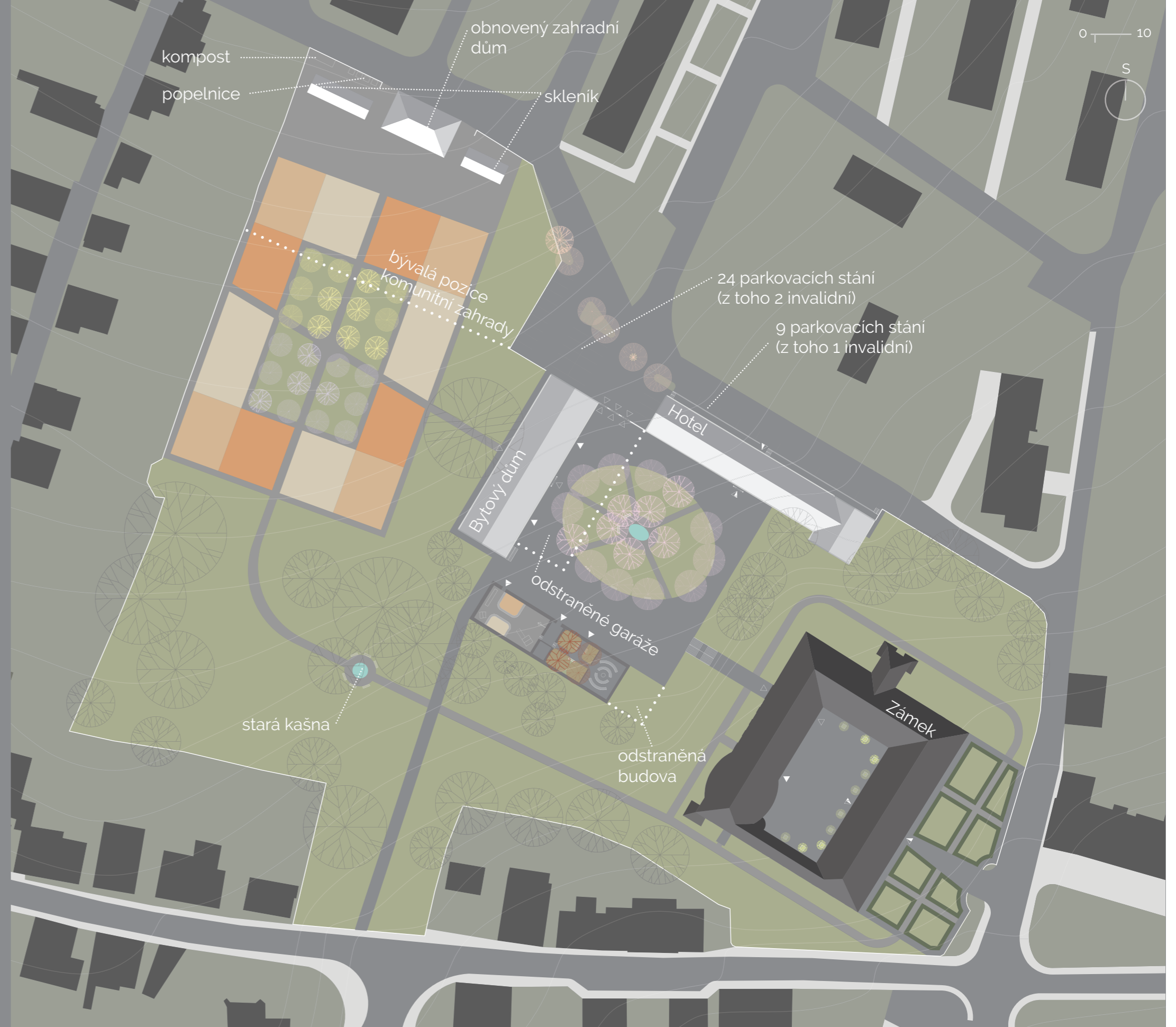
V zahradním domě bude umístěno zázemí komunitní zahrady, sklady a společenská místnost.

Komunitní zahrada bude rozdělena na centrální sad tvořený jabloněmi a slivoněmi, okolo sadu budou záhony s ostatními plodinami.

formální buxusová zahrádka

LEGENDA

- průchod budovou
- vstup do budovy
- vstup v průchodu
- lavička
- nové konstrukce
- stávající konstrukce
- zatravněná plocha
- vodní plocha
- mlat
- dlažba
- jablň
- švestka
- višně
- jeřáb
- exotické rostliny v nádobách
- okrasná slivoň
- stávající strom

BYTOVÝ DŮM

- 1 obchod
- 2 sklad obchodu
- 3 zázemí obchodu
- 4 technická místnost
- 5 odpad
- 6 kočárkárna
- 7 sklepní kóje

HOTEL

- 1 lobby
- 2 kancelář
- 3 lyžárna
- 4 hotelové wellness
- 5 převlékárna
- 6 sklad čistého prádla
- 7 prádelna
- 8 úklidová místnost
- 9 jídelna restaurace
- 10 sklad
- 11 kuchyně
- 12 šatna číšníků
- 13 úklidová místnost
- 14 odpad
- 15 šatna kuchařů

ZÁMEK

- 1 informační centrum
- 2 kavárna
- 3 wc návštěvníci
- 4 pomocné provozy, sklady
- 5 salónky, hostiny
- 6 catering
- 7 sklady k výstavám
- 8 výstavní sál
- 9 byt majitele
- 10 wc zaměstnanci

ZŘÍCENINA

- 1 ohniště
- 2 sklad
- 3 ruské kuželky
- 4 hřiště na kuličky
- 5 pískoviště
- 6 dětské hřiště

BYTOVÝ DŮM - PATRO

- 1 byt 2KK 60 m²
- 2 byt 3KK 99 m²
- 3 byt 2KK 52 m²
- 4 byt 3KK 85 m²
- 5 byt 2KK 66 m²
- 6 byt 3KK 114 m²

BYTOVÝ DŮM - MEZONET

- 1 úložný prostor bytu 2KK
- 2 byt 3KK 99 m²
- 3 úložný prostor bytu 2KK
- 4 byt 3KK 85 m²
- 5 úložný prostor bytu 2KK
- 6 byt 3KK 114 m²

HOTEL - POLOSUTERÉN

- 1 technická místnost
- 2 vířivka
- 3 sauna
- 4 denní místnost a šatna zaměstnanců
- 5 odpad

HOTEL - PATRO

- 1 2-lůžkový pokoj
- 2 2-lůžkový pokoj s možností přistýlky
- 3 společenská místnost
- 4 úklidová místnost
- 5 2-lůžkový pokoj přizpůsobený pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace

ZÁMEK - SUTERÉN

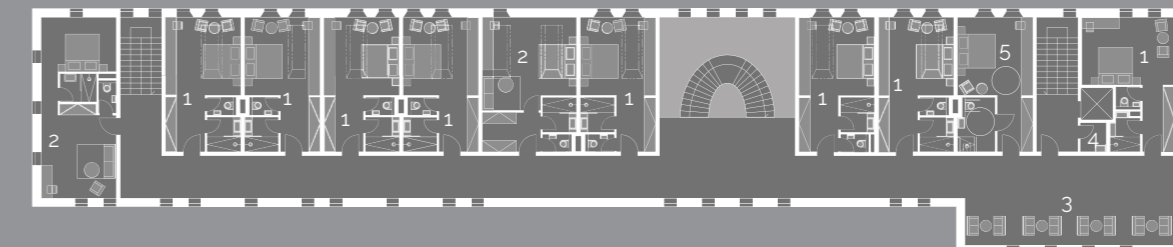
- 1 sklady
- 2 technická místnost

ZÁMEK - PATRO

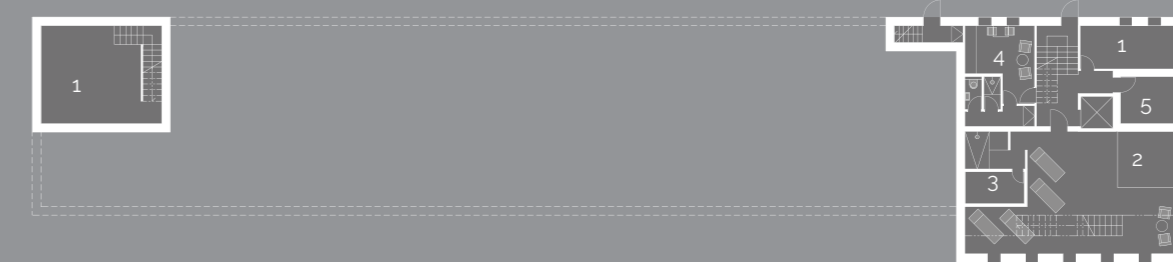
- 1 Anenský sál
- 2 kaple
- 3 wc návštěvníci
- ... ostatní místnosti slouží pro prohlídkový okruh

LEGENDA KONSTRUKCÍ

- nové budovy
- stávající konstrukce
- bourané konstrukce

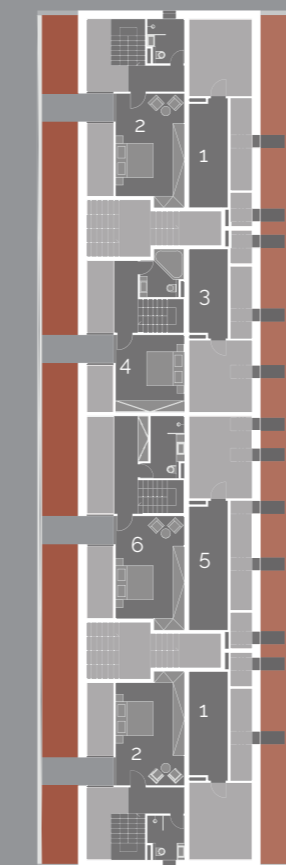

HOTEL PATRO

HOTEL POLOSUTERÉN

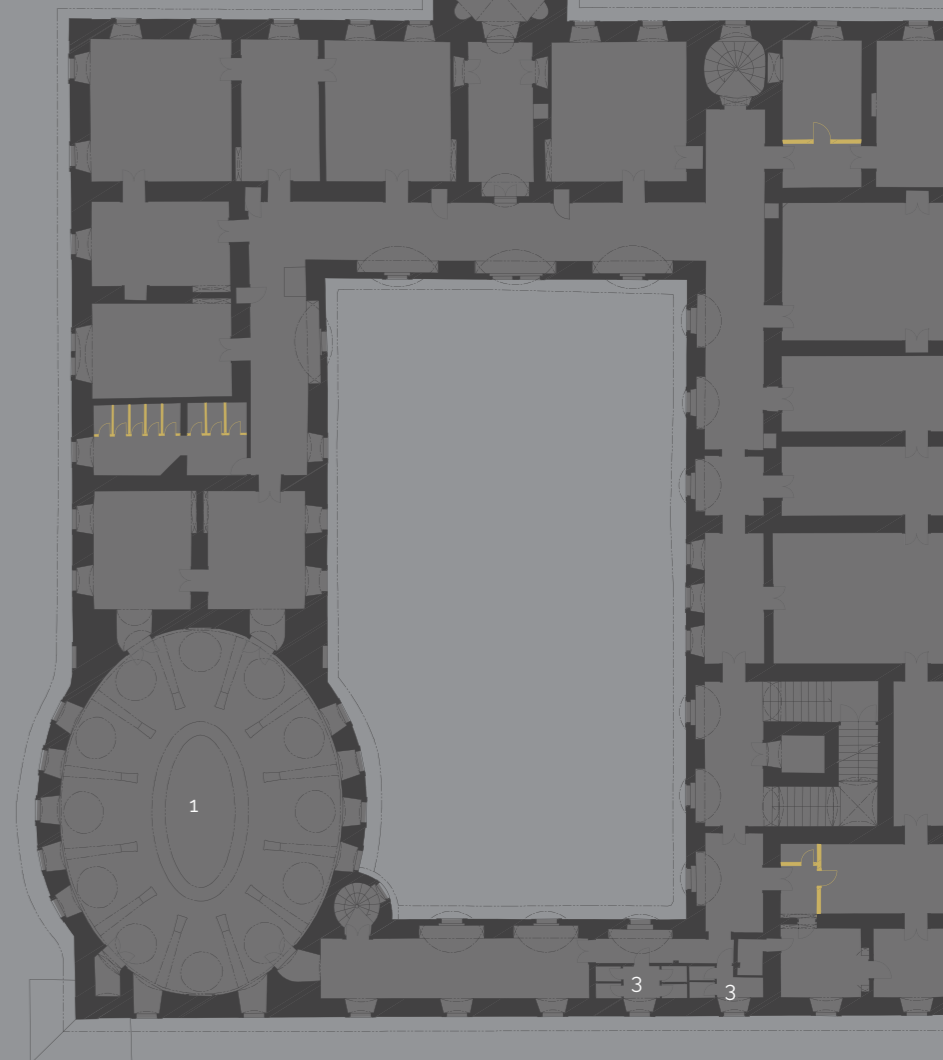
BYTOVÝ DŮM MEZONET

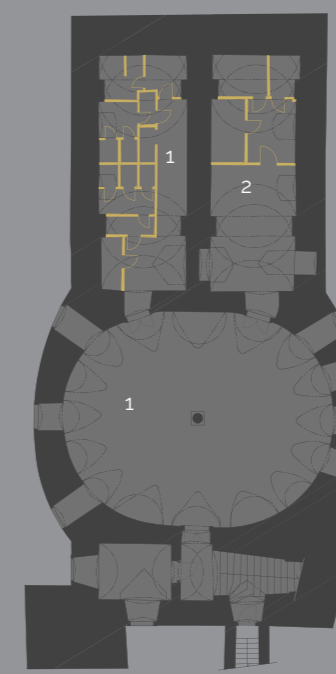
BYTOVÝ DŮM PATRO

ZÁMEK PATRO

ZÁMEK SUTERÉN

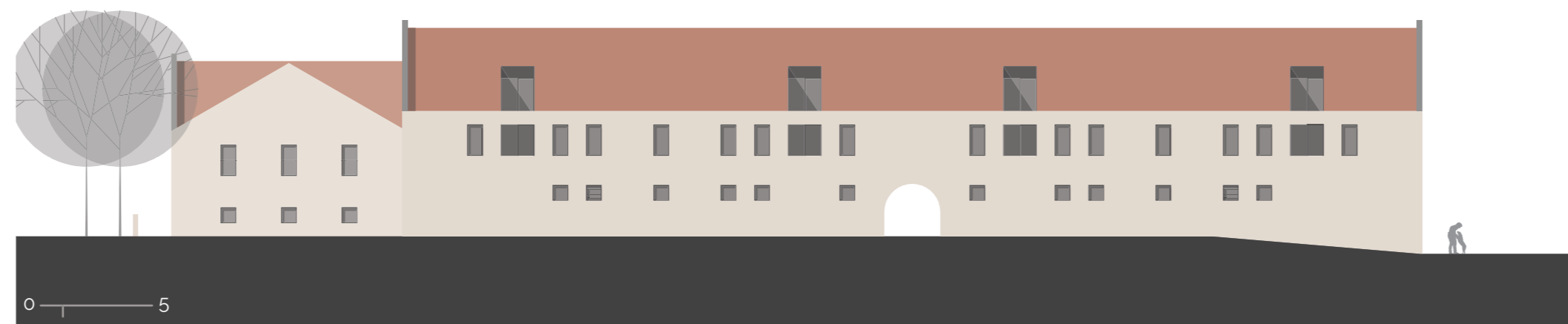
POHLED OD JIHOVÝCHODU

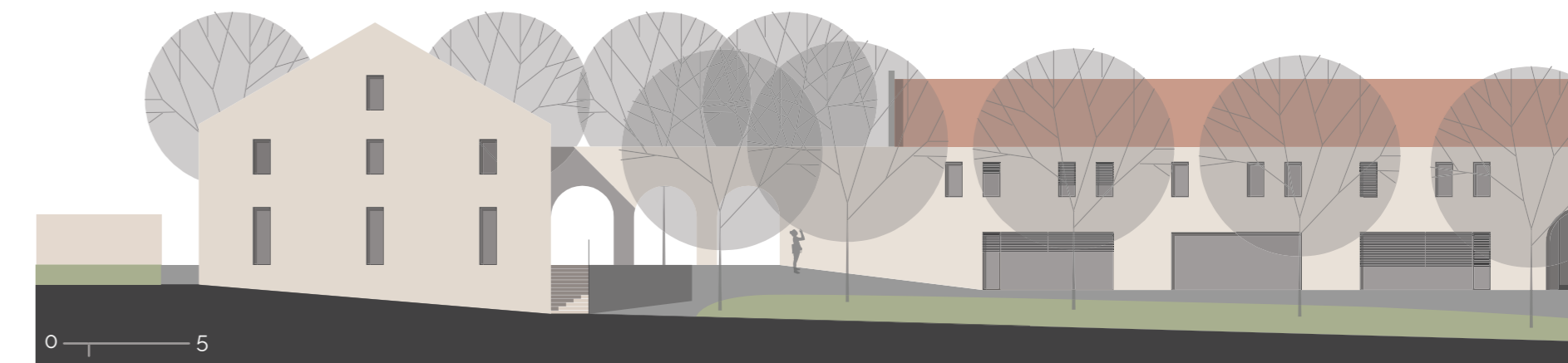
POHLED OD SEVEROVÝCHODU

OSTATNÍ PŮDORYSY

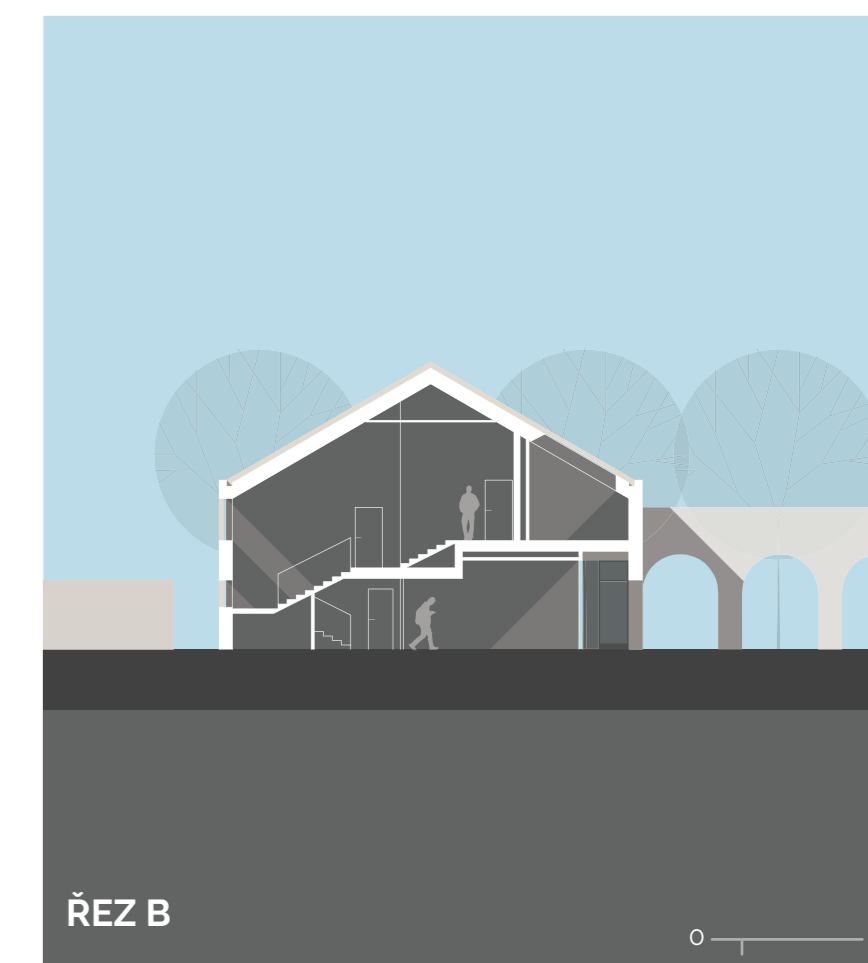
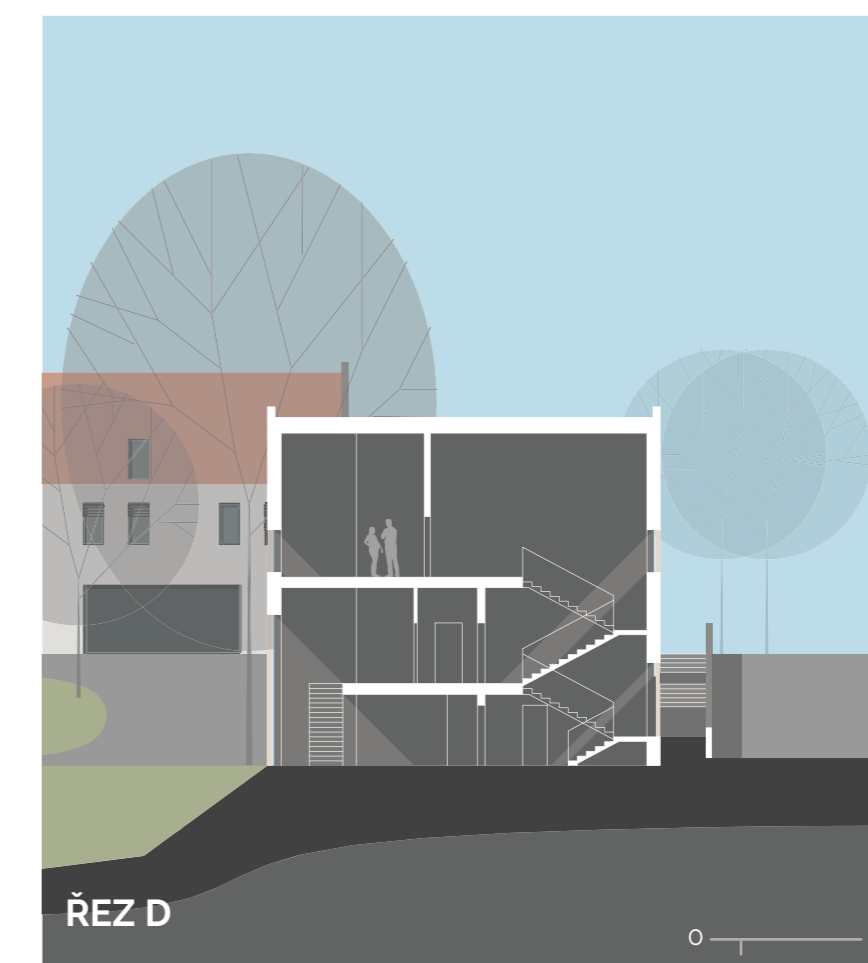
102

POHLED OD SEVEROZÁPADU

POHLED OD JIHOZÁPADU

A PRŮVODNÍ ZPRÁVA

A.1 Identifikační údaje

A.1.1 Údaje o stavbě

Název stavby: Obnova zámeckého hospodářského dvora v Rokytnici v Orlických horách

Místo stavby: parcela č. 1138/3, 1138/4, 5/2, 4/1, 1, st. 1 a st. 2, katastrální území: Rokytnice v Orlických horách, obec: Rokytnice v Orlických horách

Předmět dokumentace: Novostavba bytového domu s obchodním parterem a hotelu, vznik nového veřejného prostranství mezi novostavbami, obnova zámeckého parku, konzervace zříceniny, určení nového využití zámku.

A.1.2 Údaje o žadateli

Fakulta architektury ČVUT
Thákurova 9, 160 00 Praha 6
DIČ: CZ68407700

A.1.3 Údaje o zpracovateli dokumentace

Zpracovala: Bc. Michaela Hablová
Vedoucí diplomové práce (návrhová část): prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá

A.2 Seznam vstupních podkladů

Polohopisný a výškopisný plán
Mapa Stabilního katastru včetně indikační skici
Ortofoto mapy
Geodetické zaměření zámku poskytnuté majitelem zámku

A.3 Údaje o území

a) Rozsah řešeného území

Řešené území se nachází na pozemcích 1138/3, 1138/4, 5/2, 4/1, 1, st. 1 a st. 2. Na tomto území se nachází zámek, opuštěná budova, garáže, zřícenina budovy zámeckého hospodářského dvora, veřejný park a komunitní zahrada.

b) Dosavadní využití a zastavěnost území

Území je využito z většiny jako park, na parcele st. 1 se nachází zámek, ve kterém probíhají prohlídky. Budova na parcele st. 2 je opuštěná a chátrá. Na parcele 1138/3 se nacházejí garáže, které neodpovídají lukrativnosti a památkové hodnotě území.

c) Údaje o ochraně území podle jiných právních předpisů

Území se nachází v CHKO Orlické hory, zámek včetně parcel 1, st.2, 4/1 a 5/2 je nemovitou kulturní památkou, celé území se nachází v městské památkové zóně. Na parcele 4/1 vede část nadzemního vedení elektrické energie včetně svého ochranného pásma. Areál také zasahuje do území archeologických nálezů.

d) Údaje o odtokových poměrech

Srážkové vody budou vsakovány v parku, splaškové vody budou vypouštěny do městského kanalizačního potrubí vedoucího pod komunikací na ulici Sídliště 1. máje.

A.4 Údaje o stavbě

a) Nová stavba nebo změna dokončené stavby

Novostavba bytového domu a hotelu

b) Účel užívání stavby

V bytovém domě bydlení a obchod, v hotelu stravování a ubytování

c) trvalá nebo dočasná stavba

Trvalá

d) údaje o ochraně stavby podle jiných právních předpisů

Stavba je na místě městské památkové zóny, v blízkosti zámku, který je kulturní památkou

e) Navrhované kapacity stavby

Zastavěná plocha novostaveb: 1308 m²

Obestavěný prostor: 9929 m³

Užitná plocha: 2628 m²

Funkční jednotky, jejich velikosti a předpokládané počty uživatelů:

Název jednotky	Poč. uživ.	počet jedn.
Byt 2kk s podlahovou plochou 60 m ²	2 osoby	2
Byt 2kk s podlahovou plochou 52 m ²	2 osoby	1
Byt 2kk s podlahovou plochou 66 m ²	2 osoby	1
Byt 3kk s podlahovou plochou 99 m ²	4 osoby	2
Byt 3kk s podlahovou plochou 85 m ²	3 osoby	1
Byt 3kk s podlahovou plochou 114 m ²	4 osoby	1
Obchod s komerční plochou 55 m ²	1 prac. místo	1
Obchod s komerční plochou 49 m ²	1 prac. místo	2
Obchod s komerční plochou 83 m ²	2 prac. místa	2
Ubytovací zařízení 905 m ²	26 návštěvníků	1
	6 prac. míst	
Stravovací zařízení (i pro ubytované) 244 m ²	74 návštěvníků	1
	6 prac. míst	

Celková kapacita bytů: 23 osob

Celkový počet nových pracovních pozic: 17 míst

Celkový počet návštěvníků hotelu a restaurace: 74 návštěvníků

B SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA

B.1 Popis území stavby

a) Charakteristika stavebního pozemku

Na pozemku se nachází zámek, zřícenina budovy bývalého zámeckého dvora, chátrající budova a garáž. Nezastavěná část pozemku slouží jako městský park a komunitní zahrada. V městském parku se nachází množství hodnotných vzrostlých stromů, které jsou pozůstatkem zámecké zahrady. Terén je svažité směrem na jihovýchod o strmosti okolo 8% od 574 m. n. m. do 594 m. n. m., v nejnižším místě stojí zámek, v nejvyšším se nachází komunitní zahrada. Pozemek se nachází v centru města, je přístupný ze náměstí T. G. Masaryka, z ulice 5. května, a z místní komunikace vedoucí po severní straně pozemku. V území je zavedena kanalizace i vodovod, pitná voda bude do novostaveb přivedena z vodovodního řádu z místní komunikace na severní straně pozemku, srážkové vody budou vsakovány v parku a splaškové budou vedeny do kanalizace vedoucí v ulici Sídliště 1. máje. Staveništěm prochází nadzemní vedení elektrické energie vysokého napětí.

b) Výčet a závěry provedených průzkumů a rozborů

Byl proveden stavebně-historický průzkum krovu zámku, který dokládá vrstevnaté stavební úpravy zámku na přelomu 17. a 18. století.

c) Stávající ochranná a bezpečnostní pásma

Území se nachází v CHKO Orlické hory a v městské památkové zóně. Na parcele 4/1 vede část nadzemního vedení elektrické energie včetně svého ochranného pásma. Areál také zasahuje do území archeologických nálezů.

d) Poloha vzhledem k záplavovému území, poddolovanému území apod.

Pozemek leží mimo tato území.

e) Vliv stavby na okolní stavby a pozemky, ochrana okolí, vliv stavby na odtokové poměry v území

Stavba nebude mít žádné negativní vlivy na okolní stavby. Odtokové poměry se stavbou nezmění – na pozemku bude i nadále dostatek zelených ploch, které umožní vsakování

f) Požadavky na asanace, demolice, kácení dřevin

Bude demolována opuštěná budova na st. parcele 2. a garáže na parcele 1138/3. Tyto stavby neodpovídají svojí funkcí ani estetickými kvalitami umístění v městské památkové zóně. Staré vzrostlé stromy nebudou káceny, odstraněn bude pouze nálet v místě parcely 1138/4.

g) Požadavky na maximální zábory zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa

Okolní zemědělské ani lesní pozemky nebudou stavbou ovlivněny.

h) Územně technické podmínky

Vjezd na pozemek se nachází na severní straně pozemku z cesty. Cestou je veden vodovod. Pro pěší je pozemek dále přístupný z náměstí T. G. Masaryka a z ulice 5. května.

i) Věcné a časové vazby stavby, podmiňující, vyvolané, související investice
V rámci diplomové práce nebylo řešeno.

B.2 Celkový popis stavby

B.2.1 Účel užívání stavby, základní kapacity funkčních jednotek

Účel stavby 1: Bytový dům s obchodním parterem

Kapacita bytů celkem: 23 lidí

Kapacita pracovních míst obchodů: 5 lidí

Účel stavby 2: Hotel s restaurací

Kapacita hotelových pokojů celkem: 26 lidí

Kapacita restaurace (včetně ubytovaných hostů): 74 lidí

Kapacita pracovních míst hotelu a restaurace: 12 lidí

B.2.2 Celkové urbanistické a architektonické řešení

a) Urbanistické řešení

Území navazuje na náměstí T. G. Masaryka a stojí tak přímo ve středu obce. Nově vzniklá situace využije lépe potenciál zpracovávaného území, stane se turistickým cílem obce. Pozemek zůstane nadále veřejně přístupný jako městský park. Přístupová místa zůstanou zachována: přístup z náměstí T. G. Masaryk, ze severu z místní komunikace i z jihu od kostela Nejsvětější Trojice.

Komunitní zahrada se zpřístupní veřejnosti a změni svoji formu - svým uspořádáním bude vytvářet odkaz na formální zahradu z 19. století. V místě bývalého zámeckého hospodářského dvora vznikne nové náměstí s obchody, hotelem a restaurací, bude tak možné ubytovat návštěvníky zámku i přírody Orlických hor. Na náměstí bude navazovat zřícenina hospodářské budovy, ve které bude umístěno ohniště, příjemné posezení a hřiště pro trávení volného času dětí i dospělých. Za bytovým domem a hotelem vzniknou nová parkovací stání dostatečná pro provoz nově vzniklých budov.

Povrch náměstí a hlavních cest parku budou dlážděny kamenem, ostatní parkové cestičky budou mlatové. Na nádvoří zámku bude provedena sonda pod trávníkem, pokud se nepodaří objevit původní dláždění, bude nádvoří vydlážděno novými kameny. Kolem areálu bude obnovena kamenná zídka.

b) Architektonické řešení

Hlavní myšlenkou bylo znovu vytvořit uzavřený dvůr ze tří stran, jak tomu bylo až do druhé poloviny 20. století, kdy hospodářské budovy zchátraly. Zachovala se pouze jižní budova dvora ve formě zříceniny. Tato budova bude zachována a konzervována v současném stavu (dojde pouze k očištění od nánosů a náletů, k odstranění azbestových tvárnic v interiéru a k zajištění bortících se stěn). Kromě zříceniny v místě bývalého dvora stojí také opuštěná budova z 20. století a plechové garáže. Tyto stavby budou odstraněny, aby nenarušovaly estetickou, památkovou i urbanistickou hodnotu místa.

K uzavření nádvoří bylo potřeba obnovit dvě zaniklé budovy, avšak v dnešní době není možné, aby měly budovy i původní využití (sýpka, stodola, stáje). Proto budou nové budovy plnit funkci obytnou, ubytovací, stravovací a komerční - bude tak využít potenciál tohoto hodnotného místa. Takové řešení by určitě přivedlo i více návštěvníků zámku, v zámku by se díky ubytovacímu

a stravovacím zařízením mohly konat svatby či jiné společenské události. Historické konstrukce zámku zůstanou zachovány v co největším možném rozsahu, nevhodné zásahy z 2. poloviny 20. století budou napraveny - především odstranění betonové podlahy, asfaltových pásů na fasádě přízemí a ocelových kolejnic nesoucích sololitové stropy v patře. Uhnílé konstrukční prvky v krovu budou nahrazeny nebo plombovány, plechovou krytinu nahradí lépe větraná pálená krytina.

Ačkoli se dochovalo jen málo fotografií nebo vyobrazení bývalého hospodářského dvora, snažila jsem se inspirovat jejich původní formou a velikostí. Zároveň je estetika budov minimalistická, aby nerušila dominanci zámku. Zvolila jsem patrové budovy se sedlovou střechou s využitím podkroví a fasády s krémovou omítkou a jednoduchými (co nejméně členěnými) otvory. Budovy jsou značné délky, proto jsem se rozhodla obě v polovině protnout průchodem. Oba průchody jsou zvýrazněny obloukem ve fasádě a obloukovou lampou předsazenou před fasádou, která osvětluje průchod. Úzká okna v patře a střešní okna mají kónické špalety, aby lépe osvětlovaly interiér. Okna v přízemí do obchodů a restaurace jsou naopak větších rozměrů, aby došlo k vizuálnímu propojení interiéru a exteriéru.

B.2.3 Celkové provozní řešení

Budovy budou fungovat nezávisle, avšak všechny budou těžit z provozu ostatních budov území - hotel, restaurace a obchody budou využívat vyšší koncentrace turistů v okolí zámku, naopak tyto provozní možnosti umožní konání některých akcí na zámku, jako jsou například svatby či konference. Přítomnost bytů přinese příjem provozů i mimo turistickou sezónu a místo se díky nim nestane pouze izolovanou turistickou atrakcí.

Budova zámku bude sloužit hlavně jako expozice sebe samého, budou zde probíhat prohlídky jednotlivých místností, převážně v patře zámku. V přízemí bude možnost pořádání hostin či jiných společenských akcí a výstav. Bude zde umístěn také byt majitele a malá kavárna.

Hotelová restaurace v přízemí bude přístupná nejenom hotelovým hostům, ale i kolemjdoucím a místním obyvatelům. Kromě restaurace se v přízemí bude nacházet hotelové lobby a wellness. V patře budou ubytování hosté. Budova má nezávislý servisní vstup pro zaměstnance kuchyně i hotelu.

Bytový dům v přízemí poskytne 4 prodejní plochy, patro bude využito pro bydlení - budou se zde nacházet byty o velikostech 2kk a 3kk.

B.2.4 Bezbariérové užívání stavby

Veřejná prostranství jsou přístupná osobám se sníženou schopností pohybu a orientace. Hotel disponuje jedním pokojem přizpůsobeným pro tyto osoby, bezbariérový přístup do patra bude zajištěn v případě potřeby servisním výtahem. Bytový dům bude mít bezbariérově přístupné přízemí, do patra bude zajištěn přístup zdvihací plošinou. Jelikož je zámek kulturní památkou, vytvoření nových konstrukcí zajišťujících bezbariérový přístup se stanoví s ohledem na zájmy státní památkové péče.

B.2.5 Bezpečnost při užívání stavby

Budovy jsou navrženy tak, aby nevznikalo nepřijatelné nebezpečí v průběhu jejího užívání. Všechna místa s nebezpečím pádu z výšky budou zajištěna zábradlím.

B.2.6 Základní charakteristika objektů

a) Stavební řešení

Bytový dům má dvě nadzemní podlaží, druhé podlaží využívá prostor podkroví, prostor podkroví je dostatečně vysoký, aby na severozápadní straně vznikly mezonetové byty. Strop v přízemí je na jihovýchodní straně (v místě prodejních ploch) vyšší, než v severozápadní části, kde se nachází pouze zázemí bytů a obchodů a technické místnosti.

Bytový dům má také dvě nadzemní podlaží, druhé podlaží využívá prostor podkroví. Jelikož je budova ve svažitém terénu, jihovýchodní cíp doplněn o podlaží v polosuterénu.

Zámek je dvoupodlažní s nevyužitým podkrovím

b) Konstrukční a materiálové řešení

Nosný systém hotelu i bytového domu je stěnový s maximálním rozpětím 7,35 m pro bytový dům a 7,1 m pro hotel. Materiál nosných stěn, stropů i schodišť je z litého železobetonu, nosná konstrukce krovu je ze svařovaných ocelových profilů. Novostavby budou založeny na železobetonových pásech.

Obvodové stěny budou opatřeny kontaktní izolací z minerálního vlákna a cementovou omítkou s malbou krémové barvy. Vnitřní příčky budou vyzděny z pórobetonových tvárnic.

c) Mechanická odolnost a stabilita

Veškeré nové stavební dílce jsou dostatečně únosné. Jejich únosnost je garantována výrobcem jednotlivých prvků. Únosnost litého betonu bude zajištěna správným provedením na stavbě podle projektové dokumentace.

B.2.7 Základní charakteristika technických a technologických zařízení

a) Technické řešení

Objekt bude napojen na distribuční síť nízkého napětí, voda bude přiváděna z vodovodního řádu, splaškové odpadní vody budou odvedeny do městské kanalizační sítě, dešťové vody budou vsakovány v parku. Vytápění bude zajištěno napojením na městský teplovod.

b) Výčet technických a technologických zařízení

V budově hotelu bude umístěn servisní bezbariérový výtah.

B.2.8 Požárně bezpečnostní řešení

Návrh vyhovuje požárně-bezpečnostním požadavkům. Všechny nosné konstrukce novostaveb jsou nehořlavé.

V budově hotelu je celkem 15 požárních úseků - 11 hotelových pokojů, kuchyně restaurace, kotelna, chráněná úniková cesta v jihovýchodní části budovy a zbytek místností tvořící jeden požární úsek. Maximální délka nechráněné únikové cesty z hotelových pokojů je 30 metrů.

V bytovém domě je 14 požárních úseků - 8 bytů, 4 komerční prostory, kotelna a společné prostory bytového domu. Všechny byty přímo navazují na chráněnou únikovou cestu.

B.2.9 Zásady hospodaření s energiemi

Všechny konstrukce obálky novostaveb budou splňovat normativní požadavky na minimální součinitel prostupu tepla.

Dešťová voda bude shromažďována v jímce, tato voda bude využita pro zalévání komunitní zahrady a formální zahrady před zámkem. Zbytek vody bude vsakován ve vsakovací jímce na území parku.

B.2.10 Hygienické požadavky na stavby, požadavky na pracovní a komunální prostředí

a) Vodohospodářství

Pitná voda bude přiváděna z vodovodního řádu vedoucího pod místní komunikací na severní straně pozemku. Hotel i bytový dům budou napojeny individuálně. Teplá voda bude v obou případech ohřívána centrálním zásobováním teplem obce. Ležaté rozvody budou vedeny v podhledu (hotel) nebo volně (bytový dům), stoupací potrubí v šachtě.

b) Likvidace odpadních vod

Splaškové vody budou vedeny do městské kanalizační sítě, dešťové vody budou využívány pro zalévání a vsakovány v parku.

c) Likvidace odpadů

Místo pro skladování komunálního i tříděného odpadu se nachází uvnitř dispozice budov při fasádě, tato místa budou větrána přirozeně, jelikož výplně otvorů budou z perforovaného plechu. Komunální zahrada bude mít vlastní nádobu na likvidaci biologického odpadu, kompost bude dále využíván.

d) Vytápění

Objekty novostavby budou vytápěny napojením na síť centrálního zásobování teplem obce přes předávací stanice (hotel i bytový dům budou mít svoji vlastní). Jednotlivé místnosti budou vytápěny podlahovým topením nebo deskovými otopnými tělesy, podle účelu místnosti.

e) Větrání

Byty a hotelové pokoje budou větrány přirozeně, ostatní prostory budou větrány pomocí centrální vzduchotechniky. Vzduchotechnika bude zvlášť pro hotel, restauraci a obchody. Toalety a koupelny budou větrány podtlakovým větráním.

B.3 Připojení na technickou infrastrukturu

Objekty novostavby budou napojeny přípojkami na vodovodní řad (v místní komunikaci severně od pozemku), na kanalizační síť obce (v ulici Sídliště 1. máje) a na vedení nízkého napětí

B.4 Dopravní řešení

Objekty novostavby budou obsluhovány motorovými vozidly z místní komunikace na severní straně pozemku. Celý park i nově vzniklé náměstí bude přístupné pouze pro pěší, motoristé mohou zaparkovat své vozy na parkovišti za bytovým domem a hotelem. Celková kapacita nově vzniklého parkoviště je 33 stání (včetně tří invalidních).

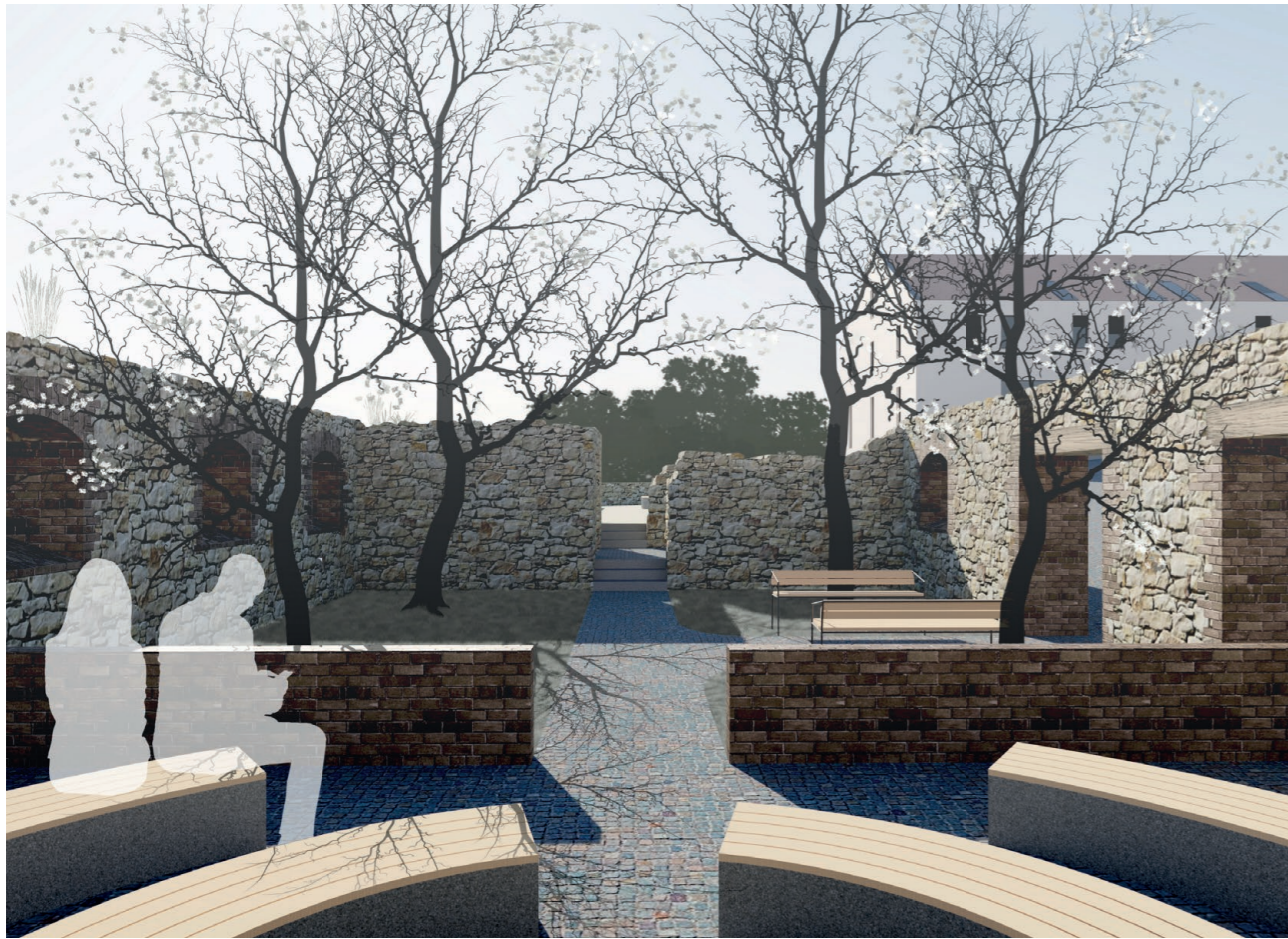
Území bude nově procházet několik cest pro pěší s dlážděným nebo mlátovým povrchem. Přístup pro pěší bude také od náměstí T. G. Masaryka a z jihu od kostela Nejsvětější Trojice. Přístup ke komunitní zahradě bude také ze severně položené komunikace.

B.5 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav

Řešení reaguje na stávající terén, modelace bude tedy změněna jen nepatrně kolem novostaveb. Vzrostlé hodnotné stromy parku zůstanou zachovány, odstraněn bude pouze nálet. Při výstavbě bude brán ohled na stávající stromy a budou použity prostředky pro ochranu stromů. Jelikož se novostavba nezamýšlí blíže vzrostlým stromům, než byly původní budovy hospodářského dvora, nepředpokládáme ani výrazné porušení kořenového systému těchto stromů. Všechny nově vysazené stromy budou ovocné. V místě nově vzniklého náměstí budou vysazeny okrasné slivoně, v prostoru zříceniny višně, na parkovišti jeřáby a v komunitním sadu jabloně a slivoně.

114

ZÁVĚR

Věřím, že řešení návrhu okolí zámku v Rokytnici v Orlických horách zpracované v této práci by bylo přínosem nejen pro zámek, ale pro celou obec. Nejen, že by se zvýšil počet turistů, což by přineslo ekonomické zisky obci i zámku, ale především by vzniklo příjemné místo pro setkávání místních obyvatel v těžišti obce.

První krok je ale vždy na obci, která by měla vyřešit majetkoprávní vztahy na tak důležitém místě. V okolí kulturní památky takového významu by neměly vznikat garáže, černé skládky a opuštěné budovy. Pevně doufám, že se rekultivace tohoto místa v budoucnosti podaří.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

HOLEDOVÁ, Radka; SLAVÍKOVÁ, Věra, 2018. Město na hranici - územní a správní vývoj. In: FERENCOVÁ, Hana (ed.). *Rokytnice v Orlických horách 1318 - 2018*. Rokytnice v Orlických horách: Město Rokytnice v Orlických horách. str. 22 - 33. ISBN 978-80-270-4362-0

Kryštof Václav z Nostic [online], poslední aktualizace 26. června 2019 v 13:36 [cit. 17. 3. 2020], Wikipedie. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kry%C5%A1tof_V%C3%A1clav_z_Nostic>

KUBEŠ, Jiří, 2008. Rodová paměť a „sebepředstavení“ v podání Kryštofa Václava z Nostic (1648 – 1712), Příspěvek k reprezentačním strategiím barokní slezské šlechty. In: DÁŇOVÁ, Helena; KLÍPA, Jan; STOLÁROVÁ, Lenka (eds.). *Slezsko – země koruny české. Historie a kultura, díl A*, Praha: Národní galerie, str. 347-372. ISBN 978-80-7035-396-7

OPPELTOVÁ, Jana, 1996. *Zednický mistr Carl Antoni Reina a jeho podíl na barokní architektuře Čech a Moravy*. In: POSPÍŠIL, Ivo (ed.). Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity, řada uměnovědná (F), Brno: Masarykova univerzita v Brně, 42-44, č. 37-39, str. 125-147. ISBN 80-210-1407-5

PANOCH, Pavel, 2006. Štuková výzdoba v Rokytnici nad Orlicí a její emblematické zdroje. In: *Muzejní a vlastivědná práce: Časopis společnosti přátel starožitností*. Praha: Národní muzeum, 44/114, č. 3-4 (2006), str. 189-200. ISSN 0027-5255

POKORNÝ, Richard; ZEMÁNKOVÁ, Tereza; VÍTEK, Jan, 2018. Přírodní podmínky. In: FERENCOVÁ, Hana (ed.). *Rokytnice v Orlických horách 1318 - 2018*. Rokytnice v Orlických horách: Město Rokytnice v Orlických horách. str. 35 - 91. ISBN 978-80-270-4362-0

Rokytnice v Orlických horách [online], poslední aktualizace 2. března 2020 v 00:12 [cit. 24. 5. 2020], Wikipedie. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Rokytnice_v_Orlick%C3%BDch_hor%C3%A1ch>

SEVERA, Michal, 2018. Pod správou Nosticů (1627-1850). In: FERENCOVÁ, Hana (ed.). *Rokytnice v Orlických horách 1318 - 2018*. Rokytnice v Orlických horách: Město Rokytnice v Orlických horách, str. 155-223. ISBN 978-80-270-4362-0

SLAVÍK, Jiří, 2018. Urbanistický vývoj města a jeho památky církevní a světské. In: FERENCOVÁ, Hana (ed.). *Rokytnice v Orlických horách 1318 - 2018*. Rokytnice v Orlických horách: Město Rokytnice v Orlických horách, str. 537-564. ISBN 978-80-270-4362-0

Strategický plán města Rokytnice v Orlických horách pro období 2018 - 2025 [online], Oficiální stránky města Rokytnice v Orlických horách © 2020, poslední aktualizace 21. května 2020 [cit. 24. května 2020]. Dostupné z: <<https://www.rokytnicevoh.cz/mesto/strategicky-plan/>>

Územní plán Rokytnice v Orlických horách [online], Oficiální stránky města Rokytnice v Orlických horách © 2020, poslední aktualizace 21. května 2020 [cit. 24. května 2020]. Dostupné z: <<https://www.rokytnicevoh.cz/mesto/uzemni-plan/>>